

DARBININKAS

Vol. LXIV, Nr. 8
Vasaris-February 23, 1979

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

Irano krizė vis auga. Iš tremties grįžęs Ayatollah Ruhollah Khomeini ministeriu pirm-ku paskyrė Mehdi Bazargan, kuris savo ruožtu paskyrė tris savo pavadootojus ir kelis ministerius. Bakhtiar vyriausybė, netekusi kariuomenės paramos, turėjo atsistatydinti. Kariuomenė taip pat nėra vieningos nuomonės. Tačiau blogiausia, kad krašto gyventojai, privertę šachą atsistatydinti, taip pat suskilo. Miestuose siaučia viena su kita kovojančios ginkluotos gaujos, plėšdamos ir naikindamos valstybinį turtą ir įstaigas.

Afganistano mahometonų partizanai gatvę sulaukė JAV ambasadorių Afganistanui Adolph Dubs, uždarę viešbutį ir pareikalavo vyriausybę už ambasadoriaus paleidimą paleisti iš kalėjimo mahometonų vadus. Atvykusi saugumo policija su Sov. S-gos patarėju, neklusausdama ambasadros prašymo nepulti viešbučio, su ginklais puolė grobikus, ir susišaudymo metu ambasadorius žuvo. JAV dėl to pareiškė Sov. S-gai protestą.

Prez. Carter kelias dienas tarėsi su Meksikos prezidentu Jose Lopez Portillo dėl aliejaus ir natūralinių dujų pardavimo JAV ir nelegalios meksikiečių emigracijos į JAV. JAV santykiai su Meksika yra pašliję.

Pakistano aukšt. teismas sutiko mirties sprendimo vykdymą buv. min. pirm-kui Zulfikar Ali Bhutto atidėti 10 dienų.

Irano krizei vis aštrėjant, JAV nutarė iš Irano išgabenti ten tebesančius 7,000 amerikiečių.

Ryšium su Irano krize Abu Dhabi ir Qatar nutarė aliejaus kainas vėl pakelti 7 proc.

Britanijos min. pirm-kui James Callaghan pagaliau pavyko susitarti su darbo unių kongresu dėl darbininkam atlyginimo pakėlimo ir kitų darbininkus liečiančių klausimų. Gyventojus varginę darbininkų streikai sumažės.

Chade vyko min. pirm-ko Hisen Habre ruoštas sukilimas prieš krašto prez. Felix Malloum. Prancūzijai tarpininkaujant, besigrimiančios šalys sutiko paskelbti paliaubas.

Abi Korejos pareiškė norą atnaujinti pasitarimus dėl abiejų Korejų sujungimo. P. Koreja reikalauja, kad pasitarimai vyktų tarp valstybių, o Š. Koreja — tik tarp visuomeninių organų.

Ginkluotos iranietų gaujos užpuolė JAV ambasadą Teherane ir kurį laiką terorizavo ambasadros tarnautojus ir naikino įrengimus. Ambasadoriui paprašius pagalbos, įsiveržėliai iš ambasadros buvo pašalinti. Du ambasadą saugoję JAV laivyno pėstininkai buvo sužeisti, nors jie pagal ambasadoriaus įsakymą ambasados negynė.

Egiptas ir Izraelis sutiko vėl pradėti užsienių reikalų ministerių pasitarimus JAV dėl taikos sutarties. Šiuo reikalu vėliau gali įvykti ir šių valstybių galvų pasitarimai su prez. Carter.

JAV gynybos sekretorius Harold Brown, lankydamasis Saudi Arabijoje, pareiškė, kad JAV sutiks aprūpinti S. Arabiją ir kitas draugiškas arabų valstybes ginklais, o, pavojui išstikus, sutiks S. Arabiją ginti nuo išorės priešių.

Pakistano prez. Mohammad Zia ul-Haq įvedė Pakistane islaminis įstatymus, pagal kuriuos už vagystę bus baudžiama rankos nukirtimu, o už paleistuvavimą — užmušimu akmenimis.

RAŠO GULAGO KALINĖ

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 35

Rašo Ona Pranskūnaitė

1977.XI.2.

Brangioji, šiandien tą mirusių sodą lankau mintimis. Šiais metais neturėsiu galimybės uždegti žvakutę ant apleisto kapo, nedžiugins mano širdies tūkstantinės žvakučių liepsnelės, negirdėsiu gaudulingos vargonų preliudijos, neturėsiu laimės iš šv. Mišių plaukiančių malonių pasiūsti anoms pakrantėms. Bet, mano manymu, ne tai svarbiausia! Svarbiausia, kaip žmogus praleido jam skirtą laiką. Savo laimę noriu surasti darydama tai, ką galiu padaryti (...).

1977.XII.24.

Dėkoju Jums už Kalėdines dovanas. Jų man nedavė. Atviruką į plotkelį prisegė prie asmeninės bylos. Mat atviruke esanti žvaigždė jiems nesuprantama — ji ne penkiakampė. Jie tarpusavyje kalbėjo, ar nėra plotkelėje ko nors įkepto (...). Jei būtų galimybė, prašau, pasiųskite man siuntinį. Jo sudėtis tebus tokia: 0,5 kg rūkyto sūrio, 0,5 kg sviesto, o likusį svorį teuzpildo rūkyti lašiniai. Siuntinio svoris nedidesnis kaip 5 kg. Prašau nedėti į siuntinį dešrų, skilandžių ar kitokių produktų, nes man neatiduos. Siuntinys mane pasieks maždaug po mėnesio.

(...) Mano laiškuose aidi Tėvynės ilgesio gaidelė. Nesupraskite mane klaidingai. Jei Dievas to norėtų ir būtų naudinga, aš sutikčiau savo kūniškomis akimis Jos daugiau nematyti. Bet Tėvynė man yra brangi ir miela. Ir jeigu savo žodžiais neišreikščiau Jai savo ilgesingos meilės, tai reikštų, kad aš jos nemyliu.

Dirbame daug. Kartais į parą net 14-15 valandų, bet ypatingo nuovargio nesijaučia. Naktimis blogai miegu. Antrą valandą ryto kolonijos zonoje pasigirsta dainos, — tai grįžta antroji pamaina iš darbo. Nepasakyčiau, kad tos dainelės skamba iš džiugios širdies, jos dažniausiai skamba iš vidinės tuštumos...

Už maldas, rūpestį, gero troškimą ačiū Jums, Marijos žemės vaikai! Jums, tautiečiai, diena iš dienos per maloningas Vieš-

paties rankas pasiunčiu tų dovanų, kurių mano gyvenime yra gausu. Telydi Jus Dievas!

1978.I.8.

Man draudžia lietuviškai rašyti ir gauti lietuviškai parašytus laiškus. Dėl to kovojau su vietine valdžia. Jie netiki, kad mano laiškus tikrina Vilnius. Nei rašto, nei savo gimtosios kalbos, kol mano gyslose bus nors vienas šilto kraujo lašas — neišsižadėsiu. Jei ateityje mano laišku negausite, žinokite, kad uždraudė. Norėtusi susirašinėti, nes kiekvienas bendravimas su žmonėmis, nesvarbu kokių būdu, žmones suartina, taip kaip ilgas tylėjimas: juos padaro svetimais. Pasidariau labai užsispyrusi. Toks jau netikęs mano būdo bruožas.

Jūsų atsiųstus baltinius padėjo į asmeninių daiktų sandėlį. Pasibaigus kalnimo laikui, juos grąžins. Man išdavė kalniam pritaikytą uniformą. Su ja neturi būti šalta, nes tai nušalčiusi mūsų "rūpestingoji" vyriausybė. Batus davė naujus, su aulais. Jų dydis — 50 numeris. Į vieną batą telpa abi kojos. Jei nebūtų kiauiri, galėčiau "matušką" Volgą perplaukti, bet dėl blogo "suleidimo" rudenį

paskėsdavau kolonijos kieme. Viename laiške Jūs rašėte, kad gal Dievas parves mane į Tėvynę. Brangioji, grįžimo laikas gal ateis. Bet labai abejoju, ar mirties šmėkla nepasitiks manęs kelyje į namus (...).

1978.I.23.

(...) Dirbame labai ilgus darbo valandas. Per mėnesį turime tik vieną laisvą sekmadienį. Sveikata truputį geresnė, bet ar ilgam? (...).

- o -

1978.II.20.

(...) Marijos žemės vaikai! Telyja ant Jūsų Dievo malonių lietus. Nebūkite bailiai susirūpinę, būkite išmintingi ir tvirti...

Visada su Jumis ir maldoje, ir kančioje, ir sapnuose!

- o -

1978.III.9.

Laukiu Jūsų laiško. Pagaliau sulaukiau, bet... jis toks sunkus, tarsi švininis. Norėjau jį sunaikinti. Bet data: mirė aštuonioliktą, laidojo dvidešimt antrą... Laidojo... Kažkas palaidojo mano motiną...

Telegramos negavau... Marijos žemės vaikai! Būkite atsidavę Dievui, būkite paklusnūs kiekvienam Jo mostui.

(Bus daugiau)

Po Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimo vasario 18 Kultūros Židinio scenoje. Iš k. Frederick Schmidt, V. Steponis, Tėv. P. Baltakis, OFM, A. Marcellinas, respublikonų atstovė, Walter Ward, Joseph Lentol — miesto tarybos nariai, W. Rodgers, sen. Martin Knorr, Vytas Smetona, dr. K. Valiūnas, Lietuvos gen. kons. A. Simutis, A. Vakselis ir Peter Wytenus. Nuotr. L. Tamošaičio

RUSŲ CENZŪRA VEIKIA IR AMERIKOJ

Iš okupuotos Lietuvos atvykęs kamerinis orkestras, vadovaujamas Sauliaus Sondeckio, koncertavo eilė JAV miestų.

Orkestrą lydėjo ir keletas politrukų rusų. Apie tų politrukų rūpestingumą praneša "The Saginaw News" dienraštis vasario 8.

Pirmam puslapy redakcijos narė Janet I. Martineau paskelbė straipsnelį "Russian agents

PREMIJA KUN. ST. YLAI

Ateitininkų federacija religinėm knygom, išleistom 1977-78, vertinti pakvietė vertinimo komisiją, kurią sudarė Alina Skrupskelienė, Agnė Kižienė, kun. Viktoras Rimšelis, Pranas Razminas ir Juozas Polikaitis. Komisija vasario 8 nutarė 1000 dol. premiją skirti kun. prof. Stasiui Ylai už jo parašytą knygą "Jurgis Matulaitis". Premijos mecenatas yra kun. dr. Juozas Prunskis.

hit a sour note. Lithuanian show goes on here, but not the program". Nurodoma, kad Saginaw Valley valstybinės kolegijos muzikos departamento vedėjas dr. Charles T. Brown buvo paruošęs programą, kurią buvo supažindinama su koncerto atlikėjais lietuviais ir jų muzika. Rusų politrukai, pamatę programą, grąsino sutrukdyti koncertą, jei iš programos nebus išplėsti 6 puslapiai. Programos buvo su laikytos ir reikalaujami lapai išplėsti. Išvalytos programos klausytojams buvo išdalintos po koncerto.

Rusam politrukam užkliuvo šie programos komentarai: "In 1940 Lithuania was occupied by Russia, taken over by the Nazis and reoccupied by the Russians in 1944. After World War II, Lithuania was made a part of the Soviet Bloc, and seemingly the only shining light was that Vilnius was returned as their Capital."

The information which we

PRISPAUSTŲJŲ BALSAS IŠ ANAPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS

Užsienio spaudoje vis dažniau minimas praėjusių metų lapkričio 13 Lietuvoje įsisteigęs Tikinčiųjų teisių gynimo katalikų komitetas. Apie šį komitetą šiomis dienomis pranešė italų katalikų dienraštis "Avvenire" ir kiti didieji Italijos dienraščiai. Sužinome, kad šių metų sausio 20 popiežiui Jonui Pauliui II buvo asmeniškai įteikti pirmieji keturi Tikinčiųjų teisių gynimo katalikų komiteto dokumentai. Komitetą — kaip žinoma — sudaro penki Lietuvos kunigai: Telšių katedros vikaras kunigas Jonas Kauneckas, Viduklės klebonas kunigas Alfonsas Svarinskas, Kybartų klebonas kun. Sigitas Tamkevičius, Skaudvilės klebonas kun. Vincas Vėlavicius ir Šlavantų klebonas kun. Juozas Zdebskis.

Pirmuoju dokumentu, rašytu 1978 lapkričio 13, Tikinčiųjų teisių gynimo katalikų komitetas prisistato popiežiui Jonui Pauliui II. Kreipdamiesi į Popiežių, komiteto nariai taip rašo: "Šventasis Tėve!

Ilgą laiką, net ir tada, kai mūsų tikinčiųjų vargai garsiai šaukėsi pagalbos, kai buvome persekiojami ir kovojome, mes buvome laikomi "tylos Bažnyčia". Labai nudžiugome išgirdę iš Jūsų Šventenybės lūpų, kad nuo dabar "tylos Bažnyčios" nebėra, nes ji kalbės Popiežiaus lūpomis.

Bažnyčioje garsiausiai yra girdimas apaštalių įpėdinių vyskupų balsas, tačiau kovojančio ateizmo sąlygose šis balsas kartais būna visiškai prislopintas. Suvokdami savo atsakomybę prieš Dievą ir Bažnyčią, taip pat žinodami, kad objektyvi informacija apie Katalikų Bažnyčios

padėtį Lietuvoje ne visada pasiekdavo Apaštalių sostą, mes, Lietuvos kunigai, ryžomės kalbėti ir ginti švenčiausias Bažnyčios ir tikinčiųjų teises, nes mūsų tyła ir laukimas sudaro palankiausias sąlygas griauti Bažnyčią iš vidaus ir išorės. Šiuo tikslu mes ir susibūrėme į Tikinčiųjų teisių gynimo katalikų komitetą.

Išreikšdami savo sūnišką meilę ir besąlyginę ištikimybę Apaštalių Sostui, mes prašome Jus, Šventasis Tėve, palaikinti mūsų pasiryžimą ir darbą.

Pasirašė: Tikinčiųjų teisių gynimo katalikų komiteto nariai. 1978 lapkričio 13.

Komiteto tikslai

Nuo antrojo pasaulinio karo pabaigos Lietuvos vyskupai, kunigai ir tikintieji dažnai susiduria su religine diskriminacija. Panaši yra ir kitų Tarybų Sąjungos tikinčiųjų padėtis. Tikintieji neturi tų teisių, kuriomis valstybėje naudojasi ateistai! Tarybinė Konstitucija deklaruoja tik kulto laisvę, bet ir ši ribota laisvė praktikoje dažnai yra varžoma. Daugelis įstatymų, tvarkančių tikinčiųjų reikalus, neatitinka Lietuvos sąlygų ir prieštarauja ne tik tarybinei Konstitucijai, bet ir tarptautiniams TSRS susitarimams.

Todėl mes, katalikai, ryžomės įkurti Tikinčiųjų Teisių Gynimo Katalikų Komitetą (TTGKK), kuris sieks katalikams lygių teisių su ateistais. Savo veikla tikimės padėti tikintiesiems, o įgyvendinus teisinę ir praktinę tikinčiųjų ir ateistų lygybę, daug laimės ir Tarybų Sąjungos autoritetas krikščioniškuose Vakaruose.

Siekdami šio tikslo, mes esame pasiryžę:

Atkreipti tarybinės Vyriausybės dėmesį į Bažnyčios ir pasiskyrę tikinčiųjų diskriminavimo faktus.

Informuoti Bažnyčios vadovybę, o reikalui esant, ir visuomenę apie tikinčiųjų padėtį Lietuvoje ir kitose tarybinėse respublikose.

Siekti, kad tarybiniai įstatymai ir jų praktinis taikymas, liečiantis Bažnyčios ir tikinčiųjų reikalus, neprieštarautų tarptautiniams TSRS susitarimams.

Aiškinti kunigams ir tikintiesiems jų teises ir padėti jas apginti.

Tikinčiųjų teisių gynimo katalikų komitetas veiks viešai ir nesieks jokių politinių tikslų.

Nors TTG Katalikų Komitetas pirmiausia rūpinsis katalikų teisių gynimo srityje. Ypatingai artimai norima bendradarbiauti su TSRS Tikinčiųjų teisių gynimo krikščioniškuoju komitetu. Šį bendradarbiavimą mes laikysime savo kukliu indėliu ne tik žmogaus ir tikinčiųjų teisių gynime, bet ir ekumeniniame judėjime.

Jeigu bet kuris TTG Katalikų Komiteto narys negalėtų eiti savo pareigų, tuojau jo vietą užima vienas iš anksto pramatytų kandidatų.

TTG Katalikų Komitetas prašo suinteresuotus asmenis kreiptis rūpimais klausimais į bet kurį šio Komiteto narį.

TTG Katalikų Komiteto narių adresai:

Kun. Jonas Kauneckas, 235610 Telšiai, Pionierių g. 51;

Kun. Alfonsas Svarinskas, 234422 Raseinių raj., Viduklė, Šaltinio g. 1;

Kun. Sigitas Tamkevičius, 234290 Vilkaviškio raj., Kybartai, Darvino g. 12;

Kun. Vincas Vėlavicius, 235915 Skaudvilė, Tauragės g. 17;

Kun. Juozas Zdebskis, 234560 Lazdijų raj., Šlavantai.

1978 lapkričio 13.

Ona Pranskūnaitė, suimta 1977 metų pradžioje Panevėžy, nuteista liepos mėn. dviem metams. Nuteista už platinimą bei dauginimą religinės literatūros. Atlikus bausmę, ji negali grįžti atgal į Lietuvą ir gyvena ištėmime, Uljanovske, kur dirba odos fabrike.

THE SECRETARY OF STATE
WASHINGTON

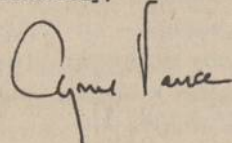
February 8, 1979

Dear Mr. Charge d'Affaires:

On the occasion of the sixty-first anniversary of the proclamation of Lithuanian independence, I am privileged to convey on behalf of the Government and people of the United States best wishes and warm greetings to you and to the Lithuanian people.

The pride Americans of Lithuanian origin take in their heritage is a vivid illustration of the strong sense of national consciousness shared by Lithuanians everywhere. Let me take this opportunity to salute the Lithuanian People for their unswerving dedication to love of country, individual liberty and human rights.

Sincerely,

Dr. S. A. Backis
Charge d'Affaires of LithuaniaJAV valstybės sekretoriaus C. Vance sveikinimas lietuviams
Vasario 16-osios proga

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI 1943 METAIS KAUNE

Tai buvo trečia nepriklausomybės šventė nenormaliose sąlygose. Ją gerai prisimena ir apašo Jonas Matulionis savo knygoje "Neramios dienos".

Autorius mini, kaip jis ankstyrytą 6 v. nuėjo į Iglulos bažnyčią. Bažnyčia greitai prisipildė. Visų nuotaika buvo pakilus. Pamaldos buvo baigtos Lietuvos himnu. Kunigas, atgiedojęs Liberą, pasakė, kad šiandien pamokslus sakyti draudžiama. Tai jis pasakė kokios dešimties minučių kalbą, nepersizėgnojęs, nepasakęs nei amen. Tai buvo ne pamokslas.

4 v. popietį į Karo Muziejais sodelį susirinko visas Kaunas. Ten buvo vėliavų nuleidimo iškilmės. Generalkomisarijatas leido po vokiško himno sugiedoti ir lietuviškąjį. Paskui buvo žygis į kapines.

Pilnos gatvės buvo žmonių. Nešė vainikus. Nešė kiekvieną įstaigą, organizaciją, įmonę. Moterys buvo pasipuošusios tautiniais drabužiais.

Tokio parado nebuvo nei nepriklausomos Lietuvos laikais. Vokiečiai niekur nesirodė. Atrodė, kad vengė incidentų. Tik kai kur ant stogų buvo išstatę kulkosvaizdžius.

Uždėjus vainikus prie žuvusių karių paminklo, sugiedoti himnai ir giesmės "Marija, Marija". Tuo ir buvo iškilmės baigtos. Okupantams jos parodė, kad lietuvių tauta niekada laisvės troškimo neatsizadės.

"Kauno audinių" fabrike irgi buvo suruoštas minėjimas. Tokie minėjimai okupacinės valdžios buvo uždrausti, bet leido ir net ragino 2 ar 3 kartus per metus suruošti koncertus, kad dirbantieji bent tuo metu užmirštų karo meto trūkumus. Koncertai buvo rengiami darbo pertraukos metu.

Fabriko vadovybė ėmė ir pasinaudojo šia privilegija — darbo pertraukos metu surengė koncertą, kuris ir buvo Vasario 16-tos minėjimas. Tame minėjime buvo oficialioji dalis, o paskui dainavo solistė Gražina Matulaitytė, Jarošeko vyrų kvartetas ir grojo policijos orkestras, vadovaujamas Broniaus Jonušo. Dalyvavo ir aktorius Stasys Pilka. Po visos programos buvo bendri užkandžiai. Gi programos dalyviai ir atsilankę vokiečiai iš atitinkamų įstaigų buvo pakviesti į sandėlį, kur buvo sudėtos gatavos medžiagos. Ten jie buvo apdovanoti.

Žmonių šiame minėjime dalyvavo 7-8 šimtai.

V. Venckus

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Akademiniis Vilniaus dramos teatras atmaujino S. Čiurlionienės dramatinę pasaką "Dvylika brolių juodvarnišis laksčiųsių". Režisavo I. Bučienė, kompozitorius — J. Širvinskas, dekoracijos ir kostiumus sukūrė F. Linčiūtė-Vaitiekūnienė, šokių paruošė D. Sabatnikienė, vaidina L. Noreika, R. Adomaitis, J. Rygertas, T. Vaisieta, A. Janušauskaitė, J. Berūkštė ir kt.

— Klaipėdoje veikia mėgėjų Liaudies operos kolektyvas. Šių metų pradžioje jis pastatė G. Verdi operą "Traviatą". Dirigentas — K. Kšanas, režisierius — aktorius V. Paukštė, chormeisterė — G. Gokaitė, dailininkė — S. Kanaverskytė. Dainavo solistai-mėgėjai: V. Kubilienė, K. Gružinskienė, A. Bielskis, S. Šniukšta, S. Juškevičius.

— Klaipėdos dramos teatras pastatė rusės S. Prokofjevos inscenizuotą muzikinę pasaką "Mažylis ir Karlsonas, gyvenęs ant stogo". Veikaliuką išvertė V. Sirijos Gira, režisavo S. Motiejūnas, muziką sukūrė V. Telksnys, dekoracijos — V. Pumpučio.

— Architektas Algimantas Miškinis, kritiškų straipsnių apie miestų tvarkymą autorius, Sovietų Sąjungos straipsnių apie architektūrą konkurse laimėjo trečiąją premiją.

— Panevėžio dailininkų sąjungos sekcija turi 40 narių, bet tik 5 dailininkai yra tikrieji Lietuvos dailininkų sąjungos nariai. Šiais metais sekcijai vadovauja pirm. K. Naruševičius, sekr. A. Beresnevičius, jaunųjų dailininkų vadovas — V. Žigas. Savo darbų parodas panevėžiečiai dailininkai 1978 surengė Panevėžyje, Ukmergėje ir Daugpilyje.

— Kauno paveikslų galerijoje buvo surengta kauniečių daili-

ninkų paroda, kurioje dalyvavo 150 dailininkų. Kauno skyrui vadovauja dail. S. Nenorta.

— Vilniaus respublikinėje bibliotekoje specialia paroda paminėta kompozitoriaus J. Tallat-Kelpšos 90-ties metų gimimo sukaktis (1888-1949). Kompozitorius yra sukūręs daug dainų chorams ir solistams. Atidavė duoklę ir okupantams, sukurdamas melodijas propagandinėms sovietinėms dainoms.

— Gražioji Vairganto apysaka "Dėdės ir dėdienės" išleista 30,000 egz. tiražu. — Ištrauka iš A. Baranausko "Anykščių šilėlio" "Šilas nubunda" išleista 75,000 egz. tiražu. Leidinys taimomas mokykliniam jaunimui.

— Išleista nauja J. Grušo dramų knyga — "Requiem bajorams. Unija" (280 psl., 7000 egz.). Verta dėmesio yra Vytauto Vanago studija "Realizmas lietuvių literatūroje" (424 psl., 5000 egz.). Marksistiniu metodu į literatūros kūrybą žvelgia Petro Braženo nauja knyga "Žmogus ir žodis prozoje" (416 psl., 8000 egz.). Socialistinio realizmo problemos svarstomos ir Juozo Macevičiaus straipsnių rinkinyje "Pastovios gairės" (391 psl., 8000 egz.). Išleistas naujas Stasio Anglickio eilėraščių rinkinys "Proskynų atžalos" (152 psl., 12,000 egz.); Mykolo Karčiausko naujas eilėraščių rinkinys "Vyšnių kalnas" (159 psl., 12,000 egz.); jaunimui ir vaikams skirta Saliamono Paltanavičiaus pasakojimų knyga "Žalio miško istorijos" (72 psl., 10,000 egz.); meno sričiai priklauso Antano Kučio "Ekslibrisai" (64 psl., 5000 egz.); B. Ziuteliūnės ir V. Armalo paruošta brošiūra "Vakary Europos tapyba valstybiname M.K. Čiurlionio dailės muziejuje" (96 psl., 20,000 egz.).

— Vėl labai gausu autorinių literatūros vakarų (kaip esu minėjęs, tų vakarų pelnas skiriamas "taikos fondui" — sovietinių užgrobinų finansavimui): sausio 24 Radviliškyje buvo V. Micevičiaus kūrybos vakaras, sausio 25 to paties autoriaus vakaras buvo Biržuose; sausio 25 Vilniaus gražų gamykloje buvo R. Granausko autorinis vakaras; sausio 26 Panevėžio mieste ir rajone vyko A. Matučio vakarai; sausio 27 Vilniaus 47 vidurinėje mokykloje savo kūrinius skaitė poetas M. Martinaitis; sausio 29 Nemenčinės vidurinėje mokykloje savo kūrinius skaitė V. Palčinskaitė; sausio 29 Kauno meno darbuotojų rūmuose buvo poeto A. Baltakio autorinis vakaras; LMA mokslininkų rūmuose Vilniuje buvo Just. Marcinkevičiaus poezijos vakaras, autoriui talkino L. Noreika; vasario 1-2 Telšių rajone buvo keli V. Petkevičiaus autoriai literatūros vakarai.

Pr. N.

WORCESTER, MASS.

Tradicinę užgavėnių vakarienę vasario 24, šeštadienį, 7 val. vak. rengia Lietuvių Meno Mėgėjų Ratelis Maironio Parke. Ratelio narės paruoš lietuviškus patiekalus. Meninę programą atliks Šv. Kazimiero parapijos vyrų choras, vadovaujamas muz. Z. Snarskio, ir rašytojas A. Gustaitis iš Bostono. Vyrų chorui akomponuos Šv. Kazimiero parapijos vargonininkė O. Keršytė. Šokiai iki vėlumos.

Šv. Kazimiero parapijos globėjo, šventė bus minima kovo 4. Tą dieną bus paminėta ir Šv. Kazimiero lietuvių parapijos 85 metų įkūrimo sukaktis. 1 val. popietį Maironio Parke bus iškilmingi pietūs su mėnine programa.

Misijos Šv. Kazimiero lietuvių parapijoje vyks kovo 19-25. Jom vadovaus Lietuvos vyčių veikėjas, Lietuvių Katalikų Tarnybos pirmininkas ir Religinės Šalpos reikalų vedėjas kun. Kazimieras Pugevičius iš New Yorko.

J.M.

DOVANA — IRENOS VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageldajamų daiktų siuntiniai pagal užsakymus. SUDASOMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI. Persiunčiamas iš Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Darbo valandos: trečiadienį, penktadienį nuo 12 iki 6 val. Šeštadienį nuo 10 val. iki 4 val. Kitomis dienomis — susitarus. Tel. 296-5250. Namų tel. 268-1594. 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų vakarais (516) 757-4296. Antradienį, ketvirtadienį, šeštadienį: 9:30-12:30 val. Lito patalpose: 86-01 114th St. Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. (212) 441-2811.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidojimas. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidojimų direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Elizabeth office: 216 Palmer St. (Bet. 2nd and 3rd Aves), telef. 353-2999. Paruošiamos garbingos laidojimas. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinamos koplyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laidojimų direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermininės bet kurio miesto dalį.

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

SPARTA — Rašomos mašinėlės jv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, jv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

Lietuviška REAL ESTATE įstaiga St. Petersburg, Floridoj

ANGELĖ E. KARNIENĖ
Broker-Realtor

3701 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, Fla. 33706

Telef. (813) 360-2448, vakare (813) 345-2738

Rezidencijos-Moteliai-Sklypai
Apartmentai-Kondominijai
Nuomavimas — Notary Public

R

NAUJAUSIUS 1979 METŲ JAV GAMYBOS AUTOMOBILIUS galima įsigyti gamintojo kaina. Tai galimybė sutaupyti iki 750 dol. ir daugiau. Dėl informacijos skambinti: L. Juozapavičius, 424-2109, arba rašyti: 60-54 70th St., Maspeth, N.Y. 11378.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimai, šeštadienį, 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 7 v.v. 97.9 FM bangomis. Music of Lithuania, pirmadienį, 7:30-8:30 v.v. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountaintown, N.J. 07092. Tel. 201 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiomis progoms. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudo kioskas.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK,
NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOS.
ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSŲ VIENTELĖ VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

1943 metais minint Vasario 16 Kaune. "Kauno audinių" fabriko atstovai neša vainiką prie nežinomo Kareivio kapo. Nuotrauką Darbininkui atsiuntė buvęs to fabriko tekstilės inžinierius Vladas Venckus, dabar gyvenąs Venecueloje.

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd. Editorial Office (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office (212) 827-1351

Publication No. 148360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$13.00. Single Copy 25 centsEina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Pre-
numerata metams \$13.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuostata •
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Nejuokingi juokai

1978 metais trys pagrindinės lietuvių organizacijos Amerikoje — Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas ir Amerikos Lietuvių Taryba — turėjo sudaryti naujus vadovaujančius organus. Gi ketvirtoji — JAV Lietuvių Bendruomenė — rinkimus į naują tarybą praves 1979 gegužės pirmoj pusėj.

Į PLB seimą Toronte 1978 birželio 30 — liepos 4 suvažiavo atstovai iš 13 valstybių, padarė eilę pozityvių nutarimų ir išrinko naują PLB valdybą. Visoj seimo eigoj reikėsi demokratine dvasia, rimtis ir atsakingumu pajautimas. Naujoji PLB vadovybė sudaryta normalia demokratine tvarka, be skausmų ir agonijų, tad ir be delsimų galėjo imtis seimo nutarimų vykdymo, planavimo ir konkretaus darbo.

38-tas Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimas Chicagoy 1978 spalio 21 jau buvo kažkoks visuomeninės veiklos jaukalas: netvarka balsavime, užuot savo veiklą planavus, teista Lietuvių Bendruomenė, tariamom "visuomenės nuotaikom" reikšti atsigabenta būrys reorgų. Bet tai jau nieko bendra nebuvo su demokratine dvasia ir lietuviškų jėgų konsolidavimu. Užkulisiniai manevravimai ir noras išlaikyti "valdžią" savo rankose ilgą laiką trukdė Altos valdybai pasiskirstyti pareigomis. Pasiskirstymas įvyko jau 1979.

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimas įvyko Chicagoy 1978 gruodžio 9-10. Čia pasirodė, kad buvęs Altos pirmininkas pasiūvęs per fas et nefas tapti Vliko pirmininku. Pasirinkta ta pati savavaliavimo taktika kaip ir Altoj — užkulisinis manevravimas ir statuto laužymas. Visa strategija buvo paruošta pogrindyje, ir seimo metu staigiais šuoliais ji buvo pradėta vykdyti. Tačiau nepasisekė, nes demokratinio nusiteikimo seimo dalyviai ir grupės

totalitarinėm užmačiom pasi-priešino. Tik gaila, kad jie nepamatė pogrindininkų klastos ir davė sutikimą kitą Vliko tarybos posėdį kviesti vėl Chicagoy. 1979 sausio 14 susirinkus posėdžiui, pasirodė, kad Chicagos reorgai, ruošdamiesi savo kandidatą praveisti į Vliko pirminkus, nesnaudė. Siekdami užtikrinti laimėjimą, atskirose vlikinėse grupėse jie ruošė perversmus. Tuo būdu tame posėdyje iškilo ginčai dėl kai kurių grupių mandato teisėtumo, ir Vliko pirmininko išrinkti vėl nepasisekė. Trečias posėdis paskirtas kovo 11.

Tuo būdu destruktivinėm jėgom pasisekė Vliko ir Altos veiklą paraližuoti kaip tik tuo metu, kai akcija Lietuvos laisvės reikalui Vasario 16 proga turėjo būti vedama pilna sparta. Laimė, šią spragą, kiek įmanoma, užpildė JAV Lietuvių Bendruomenė, Lietuvos laisvinimo darbą dirbanti su pilnu atsakomybės jausmu.

Reikia laukti, kad iki kovo 11 Vliko tarybos posėdžio įvyks ir daugiau vlikinių grupių skaldymų, ir visai realu prileisti, kad buvęs Altos pirmininkas dr. Kazys Bobelis galės būti išrinktas naujuoju Vliko pirmininku. Bet tai būtų lietuviškos misijos vykdymui nuostolingas jo asmeninis laimėjimas.

Savo nepalankų nusistatymą dr. Kazio Bobelio kandidatūrai į Vliko pirmininkus registruojame dėl šių priežasčių:

1. Būdamas Altos pirmininku, Bobelis pasireiškė ne kaip lietuviškų jėgų konsoliduotojas, bet kaip jų skaldytojas;

2. Bobelio veiklos taktika nesulaukė pritarimo nei iš lietuviškos spaudos (išskyrus M. Gudelio Naujienas ir voldemarininkų Laisvąją Lietuvą ir tik dalinai tautininkų Dirvą), nei iš atsakingų lietuvių visuomenės veikėjų, nei iš intelektualų;

(nukelta į 4 psl.)

JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos atstovas Washingtono Algimantas Gureckas ir advokatas Ernestas Raskauskas sausio 25 lankėsi valstybės departamente išsiaiškinti kai kurių naujai iškilusių klausimų su Baltijos skyriaus vedėju D. Thomas Longo. Vėlandą su viršum trukusiame pokalby taip pat dalyvavo Sovietų skyriaus pareigūnas Shaun M. Byrnes.

Kultūrinių "ryšių" klausimas

LB atstovai atkreipė valstybės departamento pareigūnų dėmesį, kad šiuo metu Jungtinės Amerikos Valstybėse koncertuoja prof. Sauliaus Sondeckio vadovaujamas Lietuvos kamerinis orkestras iš Vilniaus. Orkestras atvyko į Washingtoną sausio 16, bet čia koncerto neturėjo. Jo programoj numatyta net apie 30 koncertų, tačiau ištisai mažuos, nuošaliuose miestuose arba universitetiniuose miesteliuose, daugiausia pietuose ir vidurio vakaruose. Žymiausias iš jų Louisianos sostinė Baton Rouge. Orkestrą iškviė Co-

JAV LB ATSTOVAI VALSTYBĖS DEPARTAMENTE SU BALTIJOS IR SOVIETŲ SKYRIŲ PAREIGŪNAIS

lumbia Artists firma. Tai pirmas kartas, kad tokia reikšminga grupė iš pavergtos Lietuvos, ar iš viso iš Baltijos kraštų, lankosi Amerikoje.

Taip pat paminėtina, kad šiuo metu Amerikoje vyksta rusų šokių festivalis, kurio pagrindą sudaro Krasnojarsko ansamblis iš Sibiro, bet jame dalyvauja dar gruzinų, uzbekų, ukrainiečių, moldavų, gudų grupės ir dvi poros šokėjų iš Lietuvos ansamblio. Nors festivalis priskirtas rusam, patys įspūdingiausi yra gruzinų, uzbekų ir ukrainiečių šokiai. Lietuvių klumpakojis skiriasi nuo slavų ir kitų savo savitumu. Du festivalio pasirodymai įvyko Washingtono sausio 19 ir 20, o dabar jis keičia per kitus Amerikos miestus. Tik rusam priskirtam festivaliui parinkti daug didesni ir

reikšmingesni miestai, negu Lietuvos kameriniam orkestrui.

Nors pavergtos Lietuvos izoliacija jai kenksminga ir nors malonu, kad jos menininkai pripažįstami ir vertinami ne tik Rytuose, bet ir Vakaruose, LB atstovai siekė išsiaiškinti, kokių pagrindų tokios gastrolės vyksta ir ar kultūriniai santykiai su laiku nesusilpnins Baltijos valstybių aneksijos nepripažinimo pagrindų. Baltijos skyriaus vedėjas Longo teigė, kad grupės iš Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių, o taip pat ir iš Sovietų Sąjungos Amerikoje lankosi privačiu pagrindu. Amerikos privati firma, šiuo atveju Columbia Artists, betarpiškai susitaria su sovietų įstaigom, o valstybės departamentas tik vizas išduoda. Kas kita, kai grupė iš Amerikos vyksta į Sovietų Sąjungą ar Baltijos

kraštus. Tada neišvengiamai tenka kalbėti su sovietų įstaigom, kurios tvarko kultūrinę veiklą, nes privačių tos srities firmų ten nėra. Kultūrinių mainų sutartis gastrolių Amerikoje neliečianti. Ji daugiausia apimanti pasikeitimą mokslininkais bei studentais. Longo įsakmiai užtikrino, kad grupių iš okupuotos Lietuvos gastrolės Amerikoje neturi jokios įtakos Baltijos valstybių aneksijos nepripažinimui, jam nekenkia ir jo nesilpnina.

LB atstovai tvirtino, jog neleistina klaida, kad lietuviai, ukrainiečiai, gudai, moldavai, gruzinai ir uzbekai yra įjungti į rusų šokio festivalį, taigi laikomi rusais. Longo nurodė, jog kaip tik dėl to, kad gastrolės vyksta privačiu pagrindu, valstybės departamentas čia kištis negali. Festivalio pavadinimas priklauso nuo Columbia Artists susit armo su atitinkamom sovietų įstaigom.

Washingtono lietuviams teiraujantis Columbia Artists firmoj dėl tokio keisto ir klaidingo pavadinimo, jiem buvo paaiškinta, kad tokį pavadinimą esą pasiūlę sovietai. Jei tai tiesa, tai būtų naujas, didelis žingsnis atviros rusifikacijos kryptim, nes anksčiau sovietų įstaigos kitas tautas vadino sovietais, bet ne rusais.

Madridas ir žmogaus teisės

Neseniai JAV LB visuomeninių reikalų tarybos vadovybė sužinojo, kad, ruošiantis Madrido konferencijai, valstybės sekretoriaus padėjėjas Europos reikalams George Vest numato pagrindinį dėmesį skirti Helsinkio akto "antrajam krepšiui" — ekonominiams, prekybos ir technologijos pasikeitimo santykiams, o žmogaus teisių klausimus jis nori palikti nuošaliai, nes, atseit, toji sritys iš sovietų vis tiek nieko nesą galima laimėti. Abu valstybės departamento pareigūnai sakėsi apie tokį savo viršininko planą nieko nežiną.

Bendruomenės atstovas nurodė, kad JAV LB kiek įmanoma priešinsis, jei iš tikro bus ruošiamasi Madride nutylėti grubius žmogaus teisių pažeidimus Sovietų Sąjungoj ir jos okupuotose kraštuose.

(nukelta į 4 psl.)

TIK ASILAS IŠ KELIONĖS ARKLIU NEGRĮŽTA

Kelionės išpažintys

ANTANAS RUBŠYS
MANHATTAN COLLEGE

20

Iš vakaro jau buvau susitaręs su Tadros Botros, 70-mečiu koputu, dėl kelionės į Vakarus — Karalių ir Karalienių slėnį. Jis — krikščionis. Tačiau vakar, sakydamas "Iki pasimatymo", paspaudė ranką ir pridėjo musulmonišką "In ša'allah" (Jeigu Allah norės!). Save jis vadina Petru. Erelio nosim, aukšta kakta ir saulės nubronzintu, gilomis raukšlėmis išvagotu, veidu.

Petras yra ne arabas, bet tikras egiptietis. Ne tik gvidas be priekaišto, bet ir atidus šeimninkas Egipto svečiam. Gvidu jo esama jau nuo 1928 metų! Švenčia auksinį gvidavimo jubiliejų. Septintą valandą ryto Petras manęs laukia Nilo prieplaukoj. Laiveliu keliamės į Vakarus — į Anapus.

Karalienių slėnio kapai: mirtis — tik iliuzija

Nūdien ir Vakaruose — Anapus krašte išnaudojamas kiekvienas dirbamos žemės kampelis. Du Memnon kolosai stovi

kviečių lauke. Kadaise jiedu saugojo Amenophis III šventovės portalą. Statulos vadinamos kolosais dėl to, kad jos yra 16 metrų smiltainio akmens milžinai.

Pasakojama, kad senovės Memnon kolosai mėgdavo švilpauti ir giedoti. O ypač tekant saulei. Romos cezaris Septimus Severus (II a. po Kr.), būdamas prietaringas, įsakė kolosus nutildyti. Atrodo, kad ankstų rytą, temperatūrai ir drėgmei kolosų plyšeliuose kintant, ir gaudavosi švilpimas bei mįslinga giesmė.

Šiaurinio koloso kojas teršia graffiti. Archeologai kaltina du senovės turistus: Romos imperatorius — Adrijoną ir Septimus Severus!

Karalienių slėnio kapai egiptiečių vadinami Grožio vieta. Kone 70 kapų dykumos pakraušėj tarnauja karalienių, princų ir princesių Anapus gyvenimui. Kapas yra gilus urvas su kambariais mumijom ir mantai, kuri tu-

rėjo aprūpinti mirusiųjų gyvenimą Anapus pasauly. Man įdomiausias — Titi kapas su kambariu jo mumijai, ilgu koridorium, kurio sienas puošia šviesutėlės freskos, ir šalutiniais kambariais tarnai ir mantai.

Užėinų Nefertari, Rameses II žmonos, kapą. Ir čia sienos akis ir mintį rište pririša.

Idomu, kad faraonų šeimos princai, berniukai, buvo laidojami ne su tėvu, bet su motina.

Rameses III sūnus Chamwes pomirtiniu gyvenimu dalinasi viename kape su motina. Jo būta jaunučiu vyriausiuoju kunigu Ptah šventovėj, Memphis mieste. Keletas reljefų vaizduoja jį kartu su tėvu faraonu. Kitą sūnų, Amun-heršof-sef, Rameses III pats pristato Anubiui, Požemio dievui Šakalui, prašydamas jam iškiltos ir smagios vietos Vakaru — Anapus laukuose.

Niekur nematau mirties skausmo ar baimės. Atrodo, kad mirtis — tik iliuzija. Mumija ir kapas su manta užtikrino saugų perėjimą iš trapius rytinio Nilo šono į amžinus Vakarus.

Hatšepsut — moteris faraonė

Tarp Karalienių slėnio ir Karalių slėnio yra daug Imperijos laikotarpio architektūros šedevrų. Vienas jų — faraonės Hatšepsut Mirusiųjų šventovė, arba Deir el Bahri. Savo architektūra ji yra vienui viena visame Egipte.

Dalim įterpta į dykumos pakraušę, ji turi tris milžiniškas, viena už kitą aukštesnes terasas, arba pakopas, kurias jungia ram-

pos su laiptais jų centre. Pirmoji pakopa buvo skirta liaudžiai, antroji — didikam, o trečioji — kunigam, faraonei

Luxor, Egipto tautinė šventovė su Hatšepsut obelisku.
Nuotr. kun. A. Rubšio

Hatšepsut ir dievam. Trečiosios terasos gale, iš dalies pakraušėj, yra šventasis kambarys ir dvi šoninės halės: Punto halė kairėj ir Gimimo dešinėj. Punto halės reljefai ir freskos vaizdžiai pasakoja apie faraonės kelionę į smilkalų ir kvepalų šalį Puntą (Somalią?), o Gimimo — Hatšepsut gimimą dieve-faraone. Stoginės dievui Anubiui ir dievei Hathor šliejasi prie halių. Anubis, Požemio dievas Šakalas, buvo ir balzamavimo bei mumijos saugotojas.

Hatšepsut yra reta moteris faraonė Egipto istorijoje. Paprastai jo soste sėdėdavo vyrai. Daug karalienių, pavyzdžiui, gražuolė Nefertiti, išgarsėjo dėl to, kad buvo faraonų žmonos. Hatšepsut savo valdžią pradėjo tapdama posūnio Tutmosis III regente. Valdyti jai labai patiko. Nelaukdama, kol Tutmosis III taps savarankišku, ji visą valdžią perėmė iš savo rankas. Savo moteriškumą slėpė ir viešumoje elgėsi lyg būtų buvusi vyras. Net ir apeiginę barzdą ėmė nešioti. Iš faraono titulų vieno vengė, — nenorėjo būti vadinama Galinguoju jaučiu...

Ši nuostabi, ne visai išsilavinusi moteris, norėdama save ir savo vardą deramai įamžinti, ir pastatė Deir el Bahri šventovę.

(Bus daugiau)

JAV LB ATSTOVAI WASHINGTONE

(atkelta iš 3 psl.)

Kodėl apeinamas Sovietų "stalas"

Pokalby dalyvaujant Sovietų skyriaus pareigūnui Shaun M. Byrnes, buvo proga jį paklausti apie jo pranešimą baltam gruodžio 13 San Francisco mieste.

Pagal to pranešimo atpasakojimą mūsų spaudoj (P. Indreika — Pokalbis su Valstybės Departamento pareigūnu, Draugas, 1978.XII.22), Byrnes buvo gan kritiškas baltų veiklai, kad jie esą neišnaudoja visų galimybių vaostybės departamentą įtaigauti ir su juo artimiau bendradarbiauti. Ypač buvo įdomi jo sugestija savo lėšomis paruošti jaunuolių valstybės departamento tarnybai. Esą, "departamentas šiam reikalui lėšų neturi, bet mielai jam surastų darbą, kuris pažintų atstovaujamo krašto reikalus. Tokių žmonių mums trūksta ir jie pageidaujami"...

Bendruomenės atstovas priminė, kad šiuo metu Washingtone ieško darbo trys lietuviai jaunuoliai: vienas politinių mokslų daktaras ir du tos srities magistras. Valstybės departamente jie, bent tuo tarpu, darbo negavo. Kokios tad galimybės ir keliai, kurių jie nežino ar nesugeba panaudoti? Byrnes atsakymas buvo gana miglotas. Jo nuomone, valstybės departamentas turėtų sekti Baltijos kraštų gyvenimą, tad mokantis lietuvių kalbą jaunuolis būtų reikalingas; bet kokio nors konkretaus darbo, kurį būtų galima ne per ilgai trukus gauti, jis nežinojo.

Tai jau antras kartas, kai Sovietų skyriaus pareigūnai baltus kritikuoja ir prikiša, kad jie nepakankamai valstybės departamentą informuoja, kad neišnaudoja visų galimybių savo įtakai plėsti. Pernai pavasarį ke-

liais atvejais taip kalbėjo Henderson. Bet tiek vienu, tiek kitu atveju, bandant išaiškinti tas praleistas galimybes, jos darosi vis miglotesnės ir pagaliau visai pranyksta.

Susidaro ispūdis, jog Sovietų skyriui nepatinka, kad mes beveik visada pirmiausia kreipiamės į Baltijos skyrių, net ir žinodami, kad klausimas turės atsidurti Sovietų skyrių. Taip pat ir visą savo medžiagą pirmiausia teikiame Baltijos skyriui. Bet, jei Baltijos skyrių aplenksim ir kreipsimės tiesiai į Sovietų ir kitus skyrius, ar mes patys nesumažinsim Baltijos skyriui darbo ir nesumenkinsim jo reikšmės? Ir ar pagaliau negali būti taip, kad tas skyrius bus visai panaikintas ir jo pareigos priskirtos Sovietų skyriui? Tai būtų didelis žingsnis į susitaikymą su Baltijos kraštų faktine padėtimi.

Iranas ir Lietuva

Irano įvykiai valstybės departamentą stipriai sukrėtė. Anksčiau čia vyravo statiška pažiūra, ir nuolat tekdavo susidurti su pasakyta ar nepasakyta prielaida, kad pagrindinių pasaulio jėgų santykiai yra gana pastoviam balanse, todėl bent pramatomoj ateity viskas maždaug liks taip, kaip yra. Dabar, atrodo, stengiamasi apsvarstyti visas galimybes ir pajusti paviršių nematomas jėgas bei įtampas, kad įvykiai ir vėl neužkluptų visai netikėtai. Šio naujo susirūpinimo įtakoj abu pareigūnai atidžiai teiravosi, kiek mum žinoma, kokios dabar nuotaikos Lietuvoje.

Bendruomenės atstovai vėl kėlė išskirtų šeimų sujungimo klausimą, ypač Jurgučio šeimos. Byrnes žadėjo tiesiogiai su Jurgučiu susisiekti ir su juo pasikeisti in-

formacijom apie šios bylos padėtį.

Pokalbiui baigiantis, Bendruomenės atstovai departamento pareigūnam įteikė naujausią laidą LB leidinio "Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania".

-o-

Paskutinį kartą prieš šį pasimatymą A. Gureckas su Washingtono LB apylinkės pirminku dr. Saulium Naujokaičiu lankėsi valstybės departamente Baltijos skyrių pas Longo spalio 25. Tada jam buvo įteik-

ta plati informacija apie JAV LB, jos pobūdį, veiklą ir nusistatymus. Iškėlus Baltijos kraštų aneksijos nepripažinimo svarbą, Longo tada pareiškė, kad JAV vyriausybė aneksijos nepripažinimo politikos laikosi tvirtai ir nuosekliai. Toliau buvo kalbama apie Amerikos lietuvius, apie padėtį ir nuotaikas Lietuvoje ir apie išskirtų šeimų sujungimo klausimus. Dr. Naujokaitis ta proga jam įteikė Simo Kudirkos knygą "For Those Still at Sea".

G/LB Inf.

PASIKALBĖJIMAS SU PELENAIS

Amerikoj, daugely Europos ir kitų kraštų Pelenų dieną ateina į bažnyčią daug žmonių, kad gautų ant kaktos ar galvos žiupsnelį pelenų. Ateina daug tokių, kurie nėra labai stropūs kitokioms religinėm praktikom. Viena kita jauna motina atsineša tai apeigai mažą savo kūdikį. Tai apeigai pats ne kartą turėjau vieną kitą nekataliką.

Jaudinantis momentas ir motinai, ir kitiem, ir pačiam kunigui, kai vos pražydusiai vaikelio gyvybei kartoji Dievo žodį, pasakytą pirmam žmogui: "Atsimink, kad esi dulkė ir į dulkes pavirsi" (Prad. 3, 12). Ar kas tikėtų į Dievą, jo apreiškimo žodžiais, ar ne, tai šių žodžių tiesos niekas negali paneigti. Ar būtum mokslo ar meno genijus, ar gražuolė, žinoma visam pasauliui, ateis momentas, kai kažkas paliks tavo kūną, ir jis tuojau pradės deformuotis, greitai taps tik atstumenu medžiagos gabalu, netrukus palaidotas susigers į žemę.

Čia nekartosiu, kad žmogus nėra vien žemės dulkių gniužulis. Nors ne kiekvienas spėja tai pasakyti, bet kiekvienas mirštantis žmogus išgyvena momentą, o jei miršta pamažu, tai ilgesnį stadiją, kai aiškiai pajunta, kad jo tikroji asmenybė ir

kūnas yra dvi visai skirtingos būtybės. Žmogus ne tik pajunta, kad kūnas tai ne jis pats, kad kūnas visai ne jo, ir jam nerūpi, kas su tuo kūnu įvyks. Jis tik laukia, kas įvyks su juo toj niekada anksčiau nepatirtoj savijsautoj.

Sveikas žmogus natūraliai ne tik siekia būsimos nežinomos laimės, bet ir nori jos patirti savo kasdieniniame gyvenime. Daugelis ieško laimės kūniškuose malonumuose. Nepatyrę nepajėgia ir suprasti, kad yra kitokių malonumų, ne mažesnių ir pastovesnių už kūniškus.

Ne visi žmonės paliko užrašytus savo gyvenimo patyrimus, kaip padarė šv. Augustinas ir eilė kitų po jo gyvenusių iki mūsų laiko Jacques Maritain, koks yra skirtumas tarp gyvenimo be Dievo ir su Dievu, koks skirtumas tarp kūniškų ir dvasinių malonumų. Gaila, kad ne daugelis pasiskaito panašių žmonių liudijimus ir patys nėra patyrę, kad net kasdieninis žemiškas gyvenimas yra nepalyginamai malonesnis, šviesesnis gyvenant su Dievu, jo pamokymais, jo malonėj, negu neprotingos kūniškos sauvalės, netvarkos ar vien tik kūniškų malonumų gyvenimas. Kai ateina laikas kūnui pavirsti į dulkes, kiekvienas

Nejuokingi juokai

(atkelta iš 3 psl.)

3. Bobelis niekad nedalyvavo Vliko veikloj, o iškart veržiasi į jo pirmininkus;

4. Bobelis niekad nebuvo Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos nariu ir į ją įstojo tik paskutiniu metu prieš 1978 Vliko seimą, o staiga tapo tos sąjungos kandidatu;

5. Kaip prognozė jo veiklos taktikai Vlike galima priminti

žmogus pajunta kūniškų malonumų menkystę, o tik jais gyvenęs pajunta beviltišką ateities tuštumą.

Mirtis vieniem yra paguoda, nes su mirtim baigiasi pavojai suklysti, pakenkti savo amžinybei. Tačiau su mirtim baigiasi galimybė pakeisti klaidingą gyvenimą, pataisyti klaidas, pakeisti amžinybės likimą. Anot tėvo Alberto Moreno, SJ, kurie gerė tik malonumų taurę, gyvenime juos gal tik sėkmė lydėjo, pamato klydę. Visuos laukuos jie tik rinko rožes ir jomis vainikavosi, dabar pamato klydę. Jie juokėsi iš visų dorybių ir jas praktikavusių, patys vengė susivaldymo, aukos, dabar pamato klydę (Tu ir Aš, Nr. 51, psl. 80). Kokia slegianti mintis, kad daug tokių, kurie supras klydę nebeturės laiko nei kelio klaidai pataisyti. Negali būti didesnės nelaimės, kaip baigti gyvenimą be Dievo malonės.

Gyvenime yra prasminga prisiminti, kas yra mūsų kūnas. Nedidelės vertės yra mūsų rūpesčiai kūno reikalais. Žmogaus tikros asmenybės gyvenimui ir gyvenimo tikram džiaugsmui nėra geresnio kelio už dieviškų pamokymų, patarimų kelią. Ar kas tai yra patyręs, ar ne, gavėnios laikas yra gera proga, apie tai pamąstyti.

Vysk. V. Brizgys

Vliko seimui Chicagoj 1978 gruodžio 9 jo pasiūlytą rezoliuciją, siekiančią Lietuvių Bendruomenei atimti teisę pačiai išrinkti savo vykdomuosius organus. Tai būtų jo ta pati kova prieš Lietuvių Bendruomenę, kurią jis veda veik visą dešimtmetį, tik šį kartą nebe iš Altos, o iš Vliko pozicijų.

Iš antros pusės, realiai žvelgdami į susidariusią padėtį, nemanome, kad Bobelio manipuliacinis išrinkimas į Vliko pirmininkus sudrebtųjų lietuviškos veiklos lauką. Manome, kad tai tik sunaikintų patį Vliką, kuris kaip mūsų vienybės ir kovos už Lietuvos laisvę tęstinumo simbolis mum reikalingas. Tačiau Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba turi seimo įgaliojimą sudaryti visuomeninių reikalų komisiją politiniam reikalui. Kol vyko pilnas sutarimas su dr. Kęstučiu Valiūno vadovaujamu Vliku, tol PLB valdyba politinės komisijos veikimo nelaikė aktuali. Tačiau, kiek esame informuoti, pilnai pasirušta tam atvejui, jei Vliko pirmininku būtų išrinktas dr. Kazys Bobelis.

— Profesoriaus lietuvių kalbai ir literatūrai nuo 8.m. rugsėjo mėn. pradžios dėstyti ieško Illinois universiteto Chicago Circle. Pridedant curriculum vitae, rašyti adresu: Prof. Dr. Elmer B. Hadley, Dean of the College of Liberal Arts and Sciences, University of Illinois at Chicago Circle, P.O. Box 4348, Chicago, Ill. 60680. Apie parašymą pranešti lituanistinėm studijom universitetuose remti komiteto sekretoriui Jonui Kavaliūnui, P.O. Box 438, Beverly Shores, Ind. 46301.

— L.B. Baltimorės apylinkė, vertindama Darbininko talką visuomeninėje lietuviškoj veikloj, per savo išdininką Algirdą M. Veliūną atsiuntė 50 dol. auką. Nuoširdus aciu.

"... Jei kenčia vienas narys, su juo kenčia visi nariai. ... Jūs esate Kristaus kūnas ir atskiri jo nariai ..."

— Šv. Pauliaus Pirmas Laiškas Korintiečiams

Bedieviams naikinant kryžius Lietuvoje, ši Kristaus kančia rasta ir pasiekė vakarų pasaulį ...

*"Būkite
mano rankos
ir
mano kojos!"*

"Net dabar katalikų Bažnyčia veikia oficialiu ir katakombiniu būdu. Jos veikla būtų dar veiksmingesnė, jeigu ji gautų kitų tikinčiųjų moralinės ir materialinės paramos..."

— Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika

LIETUVOS KATALIKŲ RELIGINĖ ŠALPA APRŪPINO AMERIKOS, KANADOS, AUSTRALIJOS BEI KITŲ ANGLIŠKAI KALBANČIŲ KRAŠTŲ VYSKUPUS NAUJA DR. V. VARDŽIO KNYGA, "THE CATHOLIC CHURCH, DISSENT AND NATIONALITY IN SOVIET LITHUANIA"

"Išvykę mūsų tautiečiai... sugeba rasti galimybių palinformuoti net žymius Bažnyčios atstovus ir paveikti politinius ir visuomeninius veikėjus užstoti kenčiančią jų tėvynę..."

— Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika

LIETUVIŲ KATALIKŲ RELIGINĖ ŠALPA, GAVUS "LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKOS" VĖLIAUSIUS NUMERIUS, APRŪPINA Vatikano Radiją ir eilę lietuviškų laikraščių lietuviškų tekstų. Išvertus anglų kalba, skubiai informuoja spauda, laisvojo pasaulio dvasiškiaus bei kitus.

"Mes prašome mūsų užsienyje gyvenančių brolių lietuvių dvasinės pagalbos..."

— Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika

LIETUVIŲ KATALIKŲ RELIGINĖ ŠALPA KASMET IŠLEIDŽIA MALDOS UŽ KENČIANČIĄ IR KOVOJANČIĄ BAŽNYČIĄ KALENDORIŲ, KVIESDAMA VISUS MELSTIS UŽ LIETUVĄ

"Dėkojame už turiningas Vatikano Radijo laidas..."

— Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika

LIETUVIŲ KATALIKŲ RELIGINĖ ŠALPA DALINAI REMIA Vatikano Radijo lietuvišką skyrių, kuris lietuvių transliuoja žinias ir religines programas.

"Mums trūksta maldaknygių, tikybos vadovėlių..."

— Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika

LIETUVIŲ KATALIKŲ RELIGINĖ ŠALPA RŪPINASI MALDAKNYGIŲ, TIKYBOS VADOVĖLIŲ BEI KITOS RELIGINĖS LITERATŪROS PRISTATYMU LIETUVOS TIKINTIESIEMS...

"Mes prašome mūsų užsienyje gyvenančių brolių lietuvių... parodyti daugiau rūpestingumo, meilės, dvasinės ir medžiaginės pagalbos, ypač katakombinėse sąlygose gyvenančiai mūsų Katalikų Bažnyčiai..."

— Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika

"Matai, koks mūsų gyvenimas, metai nerimo, metai kratų, metai areštų. Ar mes susitiksime? Kas mūsų laukia rytoj? Viskas Dievo rankoje, bet mums gera, mes darome naudingą darbą, sėjame tėvynės meilę, neleidžiame pamiršti, kad lietuvis laisvas gimė ir laisvas mirs!"

Gal man reikės apleisti tėvynę, bet aš čia jaučiuos labai reikalingas: čia mano draugai, čia mūsų vargai, mūsų persekiojimai, mūsų darbas.

Būna ir sunkių valandėlių, bet jos praeina, pagaliau ir nelaimės mūsų žinomos... Apsvarstome. ... areštas ...analizė ...vėl darbas. Už klaidas mokame labai brangiai, už pasitikėjimą kartais — laisvę. Bet, kaip Maironis sakė,

‘NEBEUŽTVENKSI UPĖS BĖGIMO!’"

— Laiškas iš Lietuvos

PRAŠOME DOSNIAI AUKOTI LIETUVIŲ KATALIKŲ RELIGINEI ŠALPAI PER SAVO PARAPIJĄ. KUR TAI NEJMANOMA, PRAŠOME SIŪSTI AUKAS ŠIUO ADRESU:

**Lithuanian Catholic Religious Aid
351 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207**

VARDAS PAVARDE

ADRESAS

Aukos nurašomos nuo pajamų mokesčių

PRIEŠ 15 METŲ IŠĖJUSI JULIŲ KAUPĄ PRISIMENANT

Julius Viktoras Kaupas — rašytojas, literatūros kritikas, medicinos daktaras psichiatras, Lietuvos kariuomenės atsargos jaun. leitenantas ir JAV armijos atsargos majoras, netikėtai mirė Chicagoje, 1964 kovo 1, ten porai dienų nuvažiavęs eventualaus darbo universitete reikalais. Kovo 4 palaidotas Detroito, kur pastoviai su šeima gyveno.

Julius V. Kaupas buvo gimęs Kaune 1920 kovo 6. Jėzuitų gimnaziją baigė 1938, o Vytauto Didžiojo universiteto medicinos fakultetą — 1944 pavasarį. Medicinos doktoratą įgijo jau iš tėvynės išblokštas, Tuebingeno universitete, 1946. Be to, Vokietijoje, Freiburge in Breisgau 1947-49 studijavo tapybą, filosofiją, literatūrą.

I JAV atkeliavo 1950 vasario 18. Kurį laiką gyveno Chicagoje, paskui Alton, Illinois, o nuo 1953 su šeima įsikūrė Detroito. Įvairiose ligoninėse stažavęs ir įgijęs teises gydytojo praktikai Illinois, Michigano bei Californijos valstijose, pasirinko psichiatro šaką ir kaip psichiatro specialistas darbavosi Wayne County General ligoninėje. Išskyrus priverstinę — mobilizacijos keliu — tarnybą JAV armijos medicinos korpe, trukusią apie porą metų (čia JAV majoro laipsnis), toje pačioje ligoninėje liko iki mirties.

Nors jau buvo šį tą spausdinęs karo laiko Lietuvos periodikoje, o Vokietijoje ėmė reikštis

kaip literatūros kritikas, visuomenės dėmesį į save atkreipė tik 1949 pradžioje, tiksliai — 1949 vasario 5, kai Lietuvos Raudonasis Kryžius paskyrė jam premiją už geriausią 1948 jaunimo literatūros knygą. Knyga vadinosi „Daktaras Kripštukas pragare“ ir buvo išleista 1948 Povilo Abelkio leidyklos. Nepaisant tuo laiku karštingai vykdomos emigracijos (į Australiją ir Kanadą jaunimas jau buvo išplaukęs, o visa mišri minia lipo į JAV karo transporto laivus), gandas apie „Daktarą Kripštuką“ dar spėjo pasiekti emigruojančiųjų ausis, ir iš 3000 egzempliorių bent du trečdaliai buvo tuojau išgraibstyti.

Šiuo metu „Daktaro Kripštuko“, rodos, jau niekur nebepirksi. Puiki tai pasakų pynė, kurta su didele meile Kaunui, lakios fantazijos, talentingo beletristo, savotiško pašaipaus filosofo vaisius. Beveik 200 puslapių knyga praturtinta ir meniškais Adolfo Vaičiūčio iliustracijomis, žavinčiomis jauną bei seną skaitytoją. Tik popierius, tuomet sugriautos, nualintos Vokietijos produktas, prastos išvaizdos ir kokybės. Dabar, po trisdešimties metų, dėl tokio popieriaus knyga baisu imti, kad ji tavo rankose nesubyrėtų...

Amerikoj J.V. Kaupas reiškėsi daugiau literatūros kritikos straipsniais, bet tai šen, tai ten paskelbdavo ir vieną kitą beletristikos kūrinių. Bendradarbiauvo Literatūros Lankuose, Aiduose, Drauge, Naujienose, Dirvoje, Lietuvių Dienose, Metmenyse, gal dar kuriam kitam laikrašty. Kritikos straipsnius dažniausiai pasirašydavo Coppelius slapyvardžiu. Novelių, apyskaičių, essays nemažą pluoštą paliko labai sunkiai išskaitomose rankraščiuose (taip, rankraščiuose, kurių dalį šių žodžių autoriui teko matyti; rašomosios mašinėlės ar visai nenaudojo, ar tik kūrinių išbaigęs ją perrašydavo, siųsdamas redakcijom).

Nepaisant keistoko būdo, velionis buvo visuomeniškas, dažnas kultūrinių ir kitokių renginių dalyvis. Rūpinosi jaunimu ir jam talkindavo. Nenumojo ranka nė kada studijuotam menui: jo paties paveiksais buvo nukabinėtos nuosavų namų sienos.

Aną atmintiną 1964 kovo 4 (siautė tuomet naujiesiems ateivams dar niekada Amerikoj nepatirta baisi sniego pūga!) jo amžinybėn išlydėti ir apraudoti susirinko draugai beveik iš visų JAV ir Kanados didmiesčių. Po graudžių kalbų ir nuoširdžių ašarų per keletą mėnesių suformavo Juliaus Kaupo raštam leisti komitetai. Surinkta keletas tūkstančių dolerių. Detroitiškis komitetas, kurio nariu buvo ir šiuos žodžius rašantis, iškilmingai pažadėjo visiem, aukojusiems penkis dolerius, nemo kamai duoti pirmąjį raštų tomą, aukojusiems 10 dol. — pirmuosius du tomus, o aukojusiems 20 dol. ar daugiau — visus jo raštus, nors susidarytų ir keletas tomų. Tuomet vidutinio storumo knyga kietais viršeliais tekaunuodavo 3-4 dolerius.

Deja, raštų leidimas įklimpo. Įklimpo todėl, kad tik vienas kitas tegalėjo šiek tiek susigaudyti velionio daktariškuos krištukais, dažnai neišbaigtus rankraščius. Tie rankraščiai, liudiju, likę tikrai pasibaistini, nors, juos iššifravus, būtų ko paskaityti. Bet rankraštinė medžiaga sudarytų tik vieną, veikiausiai trečiąjį tomą.

Visų pirma buvo galima į padoraus pavidalo knygą perkelti „Daktarą Kripštuką“, o į antrąjį, gal didelio puslapių skaičiaus tomą, reikėjo surankioti viską, kas jau buvo išspausdinta periodikoje. Argi tai padaryti buvo sunku? Argi maža žmonių turi ir Aidų, ir Literatūros Lankų, ir Draugo kultūrinio priedo, ir Metmenų komplektus? Coppelius ar Kaupas — ten jau visur

Rašytojas Julius Kaupas, išleides pasakų knygą „Daktaras Kripštukas pragare“, kur sudėti pasakojimai apie senąjį Kauną. Jis mirė prieš 15 metų.

aiškus kaip ant delno. Visa tai padarius, gal būtų radęsi daugiau ūpo ir su hieroglifais pasigalynėti, trečiąjį tomą išleisti.

Paskutinį kartą raštu reikalą judinau, kai minėjom Juliaus Kaupo mirties dešimtmetį. Negaliu tylėti nė dabar, nes, jei dar penkiolika metų, daugelis būtų pas Julijų nukeliavę, o jo raštus išpustys devyni vėjai.

Alfonsas Nakas

PHILADELPHIA, PA.

Kaukių balius

Philadelphijos Lietuvių Namų vadovybė, norėdama galimai greičiau baigti plataus masto remontus ir artimiausioje ateity pradėti kultūrinio centro įrengimo darbus, įvairiais būdais vykdo pinigų telkimą. Philadelphijos ir apylinkių lietuviams namų valdybos užmojus remiant, susilaukiama gražių rezultatų.

Artinantis gavėniai, namų vadovybė, kaip ir kitais metais, ruošia kaukių balių, tikėdama, kad kolonijos lietuviai turės gražią progą pabendrauti, o remonto išlaidom mažinti susidarys naujų įplaukų.

Kaukių balius įvyks vasario 24, šeštadienį, Lietuvių Namuose, 2715 E. Allegheny Ave, Philadelphia. Per radiją ir kitom priemonėm visuomenė, ypač jaunimas, kviečiama gamintis kaukes ir gausiai dalyvauti. Speciali komisija vertins ir premijos kaukes. Numatytos 25, 50 ir 75 dol. premijos.

Balius prasidės 7:30 val. vak. kokteiliais. Šokiai tęsis nuo 8 iki 12:30 val. Kaukių paradas bus 10:30 val. Veiks užgavėnių bufetas ir baras. Stalus po 10 asmenų ir pavienes vietas galima užsisakyti pas G. Dragūną, V. Šalčiūną, V. Matonį ir A. Šalčiūną (jaunimui). Auka suaugusiems 5 dol. (su 1 kokteiliu) ir jaunimui 3 dol. (be kokteilio).

— Lietuvių Moterų Klubų Federacijos pastangomis Philadelphia suformuotas Lietuvių moterų žmogaus teisių komiteto branduolys, į kurį įeina Philadelphia klubo 7 narės ir Dailės Kezienė iš New Yorko. Komiteto tikslas — įvairiais būdais rūpintis lietuviams sąžinės kaliniais ir kovotojais už žmogaus teises. Šia linkme veikla bus išvystyta per visus Federacijai priklausančius klubus.

— Kazys Spakauskas, širdžiai sunegalavęs, jau antras mėnuo guli Presbiterijonų ligoninėje (30 ir Market St., 5342 kambary). Spakauskas yra L.K.V.S-gos Ramovės skyriaus pirmininkas, ilgametis Vilties choro narys, aktyvus Balfo veikėjas.

— Henrikas Misliauskas, aktyvus Lietuvių Bendruomenės ir Balfo veikėjas, neseniai paguldymas ligoninėn.

— B.V.

— Zigmas Žiupsnys, aktyvus sporto darbuotojas, ŠALFASS pirmininkui pasiūlius, pakviesintas į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybą. Be kitų pareigų, jam pavesta rūpintis pasaulio lietuvių sporto reikalais.

— Dr. Vytautas Dambra, Amerikos diplomatas, tarnybinių reikalais iš Pietų Amerikos vykdamas į Washingtoną, buvo užsukęs į Californiją ir sustojęs pas „I Laisvę“ redaktorių Juozą Kojelį.

— PLB valdyba dabartiniu metu didžiausią dėmesį skiria Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 61 metų sukakčiai paminėti. Tuo reikalu kraštų valdybom išsiųstas bendraraštis.

— Adv. Povilas Žumbakis, Amerikos Lietuvių Tarybos valdybos vicepirmininkas, protestuodamas prieš Altos v-bos pareigomis pasiskirstyme nesilaikymą Altos statuto bei jos posėdžiuose nuolatinių Lietuvių Bendruomenės veikėjų ir veiklos kritikavimą, atsisakė iš eitų pareigų.

— Kun. Viktoras Kriščiūnevičius, Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos klebonas, Detroit, Mich., patvirtintas Amerikos Lietuvių R. Katalikų Federacijos dvasios vadu.

— Solistė Margarita Momkienė Draugo romano premijos įteikimo iškilmėse Detroito kovo 25 atlikus meninę programą. Ji padainuos lietuviškų dainų ir operų arijų. Premija bus įteikta rašytojui Juozui Kralkauskui už romaną „Ikaite Vilniaus akmenys“. Iš Clevelando atvyks premijos mecenatai Marija ir Juozas Mikonai.

— JAV LB Michigano apygardos valdyba pareigomis pasiskirstė taip: pirm. Pranas Turūta, sekr. Vytautas Petrulis, išd. Vita Memėnienė. Apygardos valdybos adresas: Pranas Turūta, 2019 Kenning Dr., N.W., Grand Rapids, Mich. 49504. Telef. 1-616-453-2288.

— Urugvajaus lietuvių švietimo ir kultūros reikalams paremti PLB valdyba nupirko didelę rašomąją mašinėlę su keiliais lietuviškais raidiniais ir paskyrė 3,000 dol. pinigais. Rašomoji mašinėlė bus naudojama visokiems spaudos darbams Urugvajuje.

— Penktasis Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos suvažiavimas įvyks 1979 kovo 3-10 „High Country Inn“, Winter Park, Colorado.

— Toronto universiteto bibliotekoj yra daug knygų lietuvių, latvių ir estų kalbomis, taip pat knygų apie Baltijos kraštus anglų kalba. Yra išspausdintas specialus katalogas „Baltic Material in the University of Toronto Library. Second Edition. University of Toronto Press, 1978“. Leidinys turi 267 puslapius. Jį sudarė Emilija Ziulans, Vida Mockus ir Betty McKinstry.

— Lietuvos sodyba gražiai veikia prie Sao Paulo miesto, Brazilijoje. Prie jos kuriasi nemaža lietuvių. Daromi žygiai prisipirkti daugiau žemės ir suteikti platesnes galimybes lietuviams įsikurti. Šiuo metu statomi nameliai seneliams ir bendras pastatas lietuvių reikalams. Ten jau įvyko pirmoji jaunimo stovykla. Sodybos vardas — Lituanica.

— Draugo dienraščio koncertas įvyks gegužės 20 Chicagoje, Marijos aukštesniosios mokyklos salėje.

— Ieškomi Antanas ir Kazimieras Jonikai ar jų vaikai, kilę iš Degučių kaimo, Šilalės valsčiaus, Tauragės apskrities. Ieško M. Bichnevičius, 33 East St., Dorchester, Mass. 02122.

— Nauji Darbininko skaitytojai: A. Vence, Englewood, N.J., V. McGinty, Edison, N.J., F. Mandekis, Centerville, Mass., E. Dalangauskas, New Britain, Conn. Užsakę kitiem: J. Urbanavičiūtė, Spring Valley, N.Y. — P. Alekna, Ocean Gate, N.J. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujienų skaitytojam Darbininko prenumerata pirmiem metams tik 10 dol. Atnaujinant visiem 13 dol. metam.

1979 KELIONĖS Į LIETUVĄ

Kelionės dienos	Naktų skaičius		Kaina iš New Yorko \$
	Lietuvoje	Už Lietuvos	
Kovo 19-27	5	2	725
Balandžio 11-19	5	2	795
Bal. 25-geg. 3	5	2	795
Geg. 2-10	5	2	829
Geg. 9-17	5	2	829
Geg. 16-25	5	2	839
Geg. 16-26	6	2	859
Birž. 7-16	5	2	859
Birž. 7-21	5	8	1,399
Birž. 13-21	5	2	926
Birž. 20-liepos 4	5	8	1,189
Birž. 26-liepos 10	6	7	1,189
Liepos 4-18	5	8	1,420
Liepos 12-21	5	2	865
Liepos 12-26	5	8	1,399
Rugp. 2-11	5	2	865
Rugp. 2-16	5	8	1,399
Rugp. 8-22	5	8	1,189
Rugp. 15-29	5	8	1,420
Rugs. 19-27	5	2	829
Rugs. 26-spalio 4	5	2	829
Spalio 10-18	5	2	829
Gruodžio 19-sausio 2	5	8	1,045

Kainos gali pakilti, jei pakils skridimų kainos. Vizos mokestis ir departure tax neįskaityti.

REGISTRUOTIS: VYTIS TRAVEL
2129 KNAPP ST.
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL. (212) 769-3300

SKRIDIMAI Į JAUNIMO KONGRESĄ

1979 LIEPOS MĖN.

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS — PIGIAUSIOS KAINOS

● PRISIJUNGTI GALIMA IŠ VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ

● SKRISKITE TIK Į KONGRESĄ, ARBA LIKITE ILGIAU EUROPOJE

● SUTVARKOME LĖKTUVO SKRIDIMUS, VIEŠBUČIUS, TRAUKINIUS, KONGRESO EKSKURSIJAS

● OFICIALIOS REGISTRACIJOS FORMOS Į VISUS KONGRESO PUNKTUS IR EKSKURSIJAS GAUNAMOS PER:

LITAS TRAVEL SERVICE

120 WALL ST.
NEW YORK, NEW YORK 10005

212 344-1300

MUITŲ REIKALU

Senatorius Stevensonas (dem.-Ill.) vasario 5 įnešė į kongresą projektą, kaip papildymą prie 1974 priimtos Trade Act rezoliucijos, kad būtų suteikta prezidentui galia apieiti esamus prekybos suvaržymus su komunistine Rusijos imperija ir komunistine Kinija. Senatorius savo projekte taip pat siūlo duoti abiem komunistinėm valstybėm dviejų bilijonų dolerių paskolą. Tokiu būdu Amerikos mokesčių mokėtojų pinigais tos valstybės galėtų „pirkti“ prekes, kurios padėtų jų žiauriam režimui išsilaikyti valdžioje.

Mes ir kitų tautybių žmonės, gyveną laisvame pasaulyje, eilę metų bandom padėti už geležinės uždangos gyvenantiems artimiesiems, pasiųsdami jiems siuntinėlius kasdieniniam gyvenimui reikalingiausių daiktų. Tačiau raudonoji valdžia, užuot tokius siuntinius be jokių suvaržymų įsileidusi, jiems uždėjo pasakiškus muitus, kurie paraližuoja šią pagalbą artimui. Taip, kad valdžia visiškai nesuinteresuota savo uzurpuotų žmonių padėtim.

Turėdami minty šią sen. Stevensono komunistinio hegemonijai naudingą rezoliuciją, siūlom neatidėliojant siųsti kongreso nariam protesto laiškus, juos prašant minimą rezoliuciją atimesti, primenant, kad, jei kongresas tą rezoliuciją priimtų, joje turėtų būti sąlyga panaikinti muitus minėtiems siuntiniams.

Norint susilaukti kongreso reakcijos, laišškai turėtų būti siunčiami be atidėliojimo ir masiškai.

R.P.M.

— Lietuvių kongresas šaukiamas spalio 13-14 Clevelande, Ohio. Kongresą organizuoja vietos veikėjai su Amerikos Lietuvių Taryba. Organizaciniam darbui vykdyti prie Altos valdybos sudaryta komisija: pirm. kun. Adolfas Stašys, nariai Teodoras Blinstrubas, Julius Pakalka ir dr. Jonas Valaitis.

— Kanados Lietuvių Diena, šiemet 24-oji, įvyks St. Catharines mieste spalio 6-7, Padėkos savaitgalį. Šią Lietuvių Dieną ruošia St. Catharines LB apylinkė.

SAUSIO AIDAI —
svarūs ir įvairūs turiniu

Aidų žurnalo sausio numeris, kurio leidėjas — 70 m. amžiaus jubilias prel. Jonas A. Kučingis, skaitytojui pateikia svarios ir įvairios medžiagos.

Numeris pradedamas Alfonso Nykos-Niliūno eilėrašiais. Šis filosofinės krypties poetas su savo kūryba labai retai besirodo periodikoje. Niliūno eilėraščių pluoštas, apimęs 4 puslapius, atveria šių laikų modernios poezijos gelmę, reikalaujančią iš skaitytojo literatūrinės pažangos.

Romualdas Lukošius tėsia savo straipsnį apie lietuvių rašytojų prievartavimą 1946 m. susirinkime, kurio medžiaga buvo paskelbta atskiru leidiniu. Straipsny parodoma, kaip komunistiniai vadovai puolė E. Matuzevičių, Putiną ir net savo pažiūrų rašytojus, kaip Mieželaitį, Marcinkevičių, Bieliauską ir kitus, kad savo kūryboj nevaizduoją ar nepakankamai vaizduoją tarybinę komunizmo tikrovę. Užpultųjų teisinimaisi kelia gailės ir juoką dėl vergiško puolimo ant kelių ir pažado taisyti. Esmėje ta pati priespauda tebesitėsia iki šiol. Iš rašytojų reikalaujama akiai tarnauti partijai.

Prof. Antanas Maceina jau ketvirtame Aidų numeryje kalba apie save filosofiniame gyvenimo kelyje. Dabar jis gvildena filosofijos santykį su kalba ir prieina išvadą, "kad tikrai filosofuoti arba kurti savitą filosofiją galima tik gimtąja kalba".

19-ka puslapių apima 1978 m. apžvalga. Tai lyg koks veidrodys, kuriame atsišpiečia visas praėjusių metų tremties gyvenimas — koncertai, dailės parodos, literatūros vakarai, knygos, visuomeninis-politinis veikimas... Visa tai analizuojama ir užbaigiama atitinkamomis išvadomis.

Apžvalginėje Aidų dalyje M. Šileikis pamini dail. A. Varno 100 m. amžiaus sukaktį, L. Andriekus iškelia prel. Jono A. Kučingio vaidmenį Los Angeles lietuviuose jo 70 m. amžiaus proga. Algis Šimkus muzikiniu atžvilgiu vertina Aidų koncertą Chicagoje (1978.XI.11).

Knygų skyriuje Saulius Girnius recenzuoja prof. Z. Ivinskio Lietuvos istorijos I t. ir K. Avizonio raštų II t.; Antanas Mažiulis — dr. Jono Balio "Lietuvių dainas Amerikoje"; kun. V. Cukuras — Pr. Manelio knygą apie Eucharistiją; ses. Ona Mi-

kailaitė — Vitalijos Bogutaitės eilių rinkinį "Po vasaros".

Šis Aidų numeris iliustruotas dailininkų A. Varno, V. Vizgirdos, R. Lankausko ir V. Simankevičiaus darbais. Kitos iliustracijos liečia Los Angeles lietuvių veikimą.

Aidus redaguoja dr. Juozas Girnius ir Leonardas Andriekus. Kasmėnės (išskyrus liepą ir rugpiūtį) išėina 48 psl. didelio formato leidinys. Leidžia pranciškonai. Metinė prenumerata — 15 dol. Visi lietuviai, ypač vadovaujantieji visuomenei, turėtų užsiprenumeruoti Aidus. Adresas: 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

1978 M. TAUTOS FONDUI AUKOJO

(tąsa iš praeito nr.)

\$28.80 — F. Būrumas, Australija.
\$28.41 — J.A. Venclova, Australija.
\$26.00 — V. Čepukaitis, Ohio.
Po \$25.00 — V. Adomaitis, Calif., ALT Linden, N.J., J. Andriusis, N.Y., S. Astrauskas, Ohio, A. J. Augustas, Ohio, V. Avizonis, Del., dr. J.B. Balčiūnas, Ohio, P. P. Balčiūnas, Ark., prel. V. Balčiūnas, Conn., Baltic Real Estate & Insurance Agen-

KNYGOS LIETUVIŲ
IR ANGLŲ KALBOM
IŠMOKTI

Introduction to Modern Lithuanian — 9 dol.

Lietuviškų pokalbių plokštelė su tekstu — 8 dol.

Angliškai lietuviškas žodynas — 8 dol.

Lietuviškai angliškas žodynas — 8 dol.

Lietuvių kalbos žodynas, parengtas — 6 dol.

Persiuntimas 50 c. Graži dovaną jaunimui ir suaugusiems visokiomis progomis. Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207.

cy, Mass., I. Banaitienė, N.Y., V. K. Banelis, Conn., J. Belickas, N.Y., A.C. Bernott, Calif., A.J. Bertulis, Ark., V. Bilevičius, Canada, A. Blakis D.D.S., Calif., K. Brazauskas, Fla., dr. N. Bražėnas, N.Y., dr. Z. Brinkis, Calif., J. Budrienė, Ohio, G. Bulotienė, Mich., kun. J. Burkus, Ark., J. Butkus, Conn., S. Czerniak, Mich., J.A. Dagys, Ind., M. Dambrauskas, Ariz., P. Dirda, M.D., Ill., R. D. Duda, Calif., A.O. Dumčius, Ill., dr. A. Dunajewski, N.Y., S. Dzek, N.Y., S. Dzikas, Fla., V. Eikinas, Mass., M.A. Ercius, N.Y., A. Garka, Ohio, A. Gečys, N.Y., kun. A. Gleveckas, N.Y., dr. V. Griaizdys, Ill., A.R. Gudaičiai, N.Y., I. P. Gvildžiai, N.Y., V.F. Izbičkas, Mass., V. Jankūnas, N.Y., S. G. Janušas, N.Y., J.A. Janušonis, N.Y., J. Jasys, Conn., V.G. Juodeika, Calif., dr. B. Juodėnas, Ohio, N.N., Ohio, E.L. Kačinskis, Fla., J. Kapočius, Mass., A.A. Karniai, Fla., S. Karvelis, Mich., V.A. Katinai, N.Y., G. Kazlauskas, Calif., A. Keturakis, Mass., S. Kežutis, N.Y., dr. A. Kisieliū, Ohio, S. Klein, Ill., A. Kontvis, Ph. D., Calif., A. Kristolaitis, Ohio, D.G. Krivickas, Md., B. Krupis, Mass., J. Kutra, Calif., R. Kezys, N.Y., P. Lalas, N.Y., P. Lany, N.J., C. Lato, Calif., M.G. Lešys, Calif., Lithuanian Guards, Mass., S.M. Lušys, Mass., kun. J. Maknys, R.I., A.L. Mažeika, Calif., S. Miknys, Conn., P. Minkūnas, N.Y., A. J. Misiūnas, Fla., I. Motiejūnas, Calif., P. Norvilas, Ill., V.A. Osteika, Mich., M. Ostrauskas, Ill., B. Paliulis, Mass., J. Paltarokas, Ill., A. Pau-tienius, Ohio, G. Penikas, N.Y., A.A. Petkus, Ark., S.I. Petravičius, Calif., S. Ramonas, N.J., K.R. Ražauskas, Mich., kun. A. Rubšys, N.Y., L. Rudžiūnas, Mass., A. Sabaliauskas, Calif., V.V. Senuta, Mass., A.R. Shumway, Mass., dr. R. Sidrys, Ill., J.V. Šimkus, Canada, dr. J. Skrinska, Ohio, V. Slavinskas, N.Y., J. Šlepety, N.Y., A. Šlepetytė-Janačienė, N.Y., V. Šoliūnas, Ill., J. Sonda, Mass., T. Stankūnaitė, Mass., Stasio Butkaus Šaulių kuopa, Mich., V. Staškus, Mich., A. Staugaitis, Canada, kun. J. Steponaitis, Mass., N.N., Ill., B.V. Sutkus, N.Y., K. Tamošaitis, Mass., V. Tamošūnas, Mich., kun. J. Tautkus, Conn., I.O. Tomas, N.Y., A. Trečiokas, Calif., N.N., N.Y., J. Uksas, Calif., D. Vaičiūnas, N.Y., M. Vaičiūnas, Calif., J. Vaitkus, Md., J. Valaitis, Conn., dr. J.A. Valantiejus, Mich., M.V. Valys, Ohio, K.A. Venclova, Calif., A. Vilušis, Illinois, V. Vitkus, New York, E. L. Waingortin, Mass., Worcester Knitting Co., Mass., Zarasiškių Klubas, Ill., A.P. Žičkus, Mass., J. Zmuidzinis, Calif., P. Žumbakis, Ill.

\$23.00 — P. Karalius, Ohio.

Po \$20.00 — P. Augaitis, Canada, S. Augonis, Mass., A. Augustinavičius, Canada, L. Babrickas, Calif., Z. Bacevičius, N.Y., M. Barniškaitė, Ohio, V.S. Bublys, Mich., I. Budginas, Calif., J. Butkus, Canada, J.A. Čerėška, Mass., J.V. Černius, Calif., J. Česna, Ill., Detroito ateitininkai, S.A. Dimas, N.Y., B. Draugelis, Ill., K. Dulys, Md., M. Gečiauskas, Conn., N. Gintalas, Md., kun. J. Grabys, N.Y.,

Graudžiai, N.Y., K. Griškus, Ill., A. Gustaitis, Mass., M. Gylis, Ariz., S. Jasutis, Calif., I.M. Jonaitienė, Ohio, A. Juodka, Ill., J. Kanišauskas, Ill., A. Karklius, Ohio, V. Kazlauskas, Calif., O. Kiesylis, Ill., Knights of Lithuania Council 144, Pa., R. Kondratas, N.Y., A. Lapinskas, Ill., A. Lauraitis, Ill., E.J. Leleiva, N.Y., K. Lukošius, Canada, V. Mačiulis, Mass., Ses. Marija Palmira, Conn., B.B. Markeliunas, N.Y., Č. I. Mickūnas, Mass., J. Mikaila, Mich., A. Mikoliūnas, Ohio, M. Mursko, A. Nakas, Mich., J. Narvydas, N.Y., J. Naujokaitis, Ohio, K. J. Navakas, R.I., J. Nesavas, Mich., P.A., Calif., E. L. Petrulis, N.Y., B. Povilaitis, Canada, M.A. Povilaitis, N.Y., G.A. Radžius, Md., A. Ramanauskas, Conn., A. Rapsys, Calif., V. Rastenis, N.Y., K. Ratavičius, Canada, dr. V. Rėklys, Ill., V. Samatauskas, Ohio, M. Samaitienė, N.J., V. Šenbergas, Ohio, K. Šimėnas, Mass., V. Sinkus, Ill., A.S. Škerys, N.Y., dr. A. Skripkus, N.J., S. Šmitas, Mass., V. Šniolys, Ohio, B. Stonkus, Canada, A. Stukas, N.J., O. Užgiriene, Mass., J.E. Vaičys, N.Y., A. Valaitis, Ohio, B. Veitas, Mass., R. Veitas, Mass., dr. R.V. Vienužis, Ill. G.P. Žilioniai, N.Y., O.P. Žilinskas, Ohio.

\$19.15 — N. Butkus, England.

Po \$15.00 — Ald. Andriusis, Mass., A.R. Balsiai, N.Y., E. Bavaras, Mich., V. Bulota, Ill., M. Chesna, Calif., kun. A. Goldikovskis, Ohio, L. Jurskis, Pa., prof. A. Kučas, Conn., J. Landsbergis, N.Y., Lietuvių Moterų Klubų Federacija, Philadelphia klubas, B. Malcanas, Ohio, A. Misiūnas, Mich., K. J. Nenortas, Mass., S.L. Packauskas, Mich., J. Pažemėnas, N.Y., R. Penkiūnienė, Md., V. Petrauskas, Ill., Z.V. Plodžinskas, Ohio, E. Ramančionis, N.Y., R.E. Šilgalis, Ohio, J. Šilkienė, Conn., O.E. Stanaitis, Minn., E. Vaišnoraitė, N.Y., A. Vaitėnas, Mich., A.J. Vasaitsis, Conn., kun. J. Velutis, Ill., O. Vilėniškis, Mass., J. Žukas, N.Y.

\$11.00 — Dr. V. Kudirkos Šaulių kuopa, Mass.

(Tęsinys kitame numery)

Visiem aukotojams dėkoja Vliakas ir Tautos Fondas.

Aukus prašome siųsti: Tautos Fondas (Lithuanian National Foundation, Inc.) P.O. Box 21073, Woodhaven, N.Y. 11421.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
TELEF. 296-4130

NAUJAUSIOS
PLOKŠTELĖS

Pirmąkart Rasa, Kanados Londono studentų "Rasa" grupės įdainuota 18 lengvos muzikos lietuviškų dainų. 7 dol.

Aušra, Kanados mergaičių kvarteto "Aušra" įdainuota 16 lietuviškų dainelių. 8 dol.

Nerija, Clevelando mergaičių įdainuota 14 lietuviškų dainų. 7 dol.

Jūros paslaptys, lietuviškos lengvos muzikos rinkinys iš Lietuvos. 12 įdainuotų dainų. 7 dol.

Vaidilų kanklės, Lietuvių tautinio meno ansamblio "Čiurlionio" kanklėmis įgauta 10 muzikos melodijų. Dalyvauja sol. I. Grigaliūnaitė. 6 dol.

Jauna naktis, Urugvajų įdainuota 12 lengvos muzikos dainų. 6 dol.

Pienės pūkas, Urugvajaus choro 14 lengvos muzikos dainų. 6 dol.

Touring Lithuania. 10 lietuviškų dainų. 6 dol.

Kur tas šaltinėlis? 27 lietuviškos dainos dviejose plokštelėse. Duetas įdainavo Edmundas Kuodis ir Jonas Girijotas. Išleido prof. J. J. Stukas. Kaina su persiuntimu 15 dol.

Šios bei kitos lietuviškos plokštelės ir naujausios lietuviškos knygos gaunamos Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Pareiškimai

Didžiai Gerbiamas
Pone Redaktoriau,

Prašau atspausdinti Jūsų redaguojamam laikraštyje Korporacijos Neo-Lithuania New Yorko padalinio žiniai šią iš Korp! Neo-Lithuania Vyriausios Valdybos posėdžio protokolo nr. 6 ištrauką, kurioje vyriausia valdyba atsako į New Yorko padalinio vardu "Darbininke" 1978 m. rugpiūčio 14 d. nr-y paskelbtą su Povilo Ališausko ir Jono Lenkaitio parašais jų nutarimą, liečiantį Emiliją Čekienę.

Priedas: Korp. Neo-Lithuania New Yorko padalinio protokolo ištrauka.

Reiškiu pagarbą
Emilija Čekienė
-o-

Taip pat nutarta įspėti New Yorko padalinį, kad padalinys laikytųsi Korp. įstatų ir keli korporantai susirinkę nedarytų "atsiribojimo" nutarimų. Vieną tokį atsiribojimo nutarimą liečiantį Emiliją Čekienę, padarytą 1978 m. birželio mėn. 23 d., laikyti negaliojančiu.

Vaclovas Mažeika
Sekretorius
-o-

L.S.T. Korp! Neo-Lithuania
Vyriausiajai Valdybai

Korporacijos Neo-Lithuania, New Yorko Valdyba atsakydama į Jūsų raštą — įspėjimą iš 1978 m. gruodžio 29 dienos, liečiantį N.Y. Vieneto sueigos nutarimą Dr. Br. Nemicko ir E. Čekienės ginčo reikalu, praneša, kad remiantis korporacijos įstatų 18 paragrafu, sueiga buvo teisėta. Joje dalyvavo ne "keli korporantai" kaip Jūsų įspėjime neteisingai pastebėta, bet 14 turinčių teisę balsuoti narių.

Korporacijos statutas nei įstatai nedraudžia vieneto sueigai svarstyti netinkamai pasielgusių korporantų-korporančių reikalų, taip pat niekur nėra pasakyta, kad Vyriausioji Valdyba galėtų Vieneto sueigos teisėtą nutarimą panaikinti.

Vyriausios Valdybos posėdžio nutarimas ginčą perduoti spresti Garbės Teismui yra žingsnis vedantis teisinga kryptimi užbaigti taip ilgai neišspręstą nesusipratimą. Stebėtis reikia, kodėl Vyr. Valdyba ligi šiol nereagavo į ankstyvesnius N.Y. Vieneto prašymus reikalą išspręsti? Kodėl Vyr. Valdybos siųsti asmenys atvykę į New Yorką nerado reikalo net paskambinti bet kuriam N.Y. Vieneto Valdybos nariui, bet paslapčiomis rinko informacijas nežinia iš kokių šaltinių?

Šių netikrų faktų ir klaidingų informacijų šviesoje, New Yorko Vieneto Valdyba, Jūsų rašte minėto nutarimo panaikinimą skaito, nemaloniu neapsižiūrėjimu, nes jis prasilenkia su Korporacijos įstatuose ir statute priimtomis gairėmis korporacijai veikti. Kolegiškai,

Povilas Ališauskas
Korp! Neo-Lithuania
N.Y. Vieneto Valdybos
Vice-Pirmininkas

Jonas P. Lenkaitis
Sekretorius
-o-

(Redakcijos pastaba: visų šių pareiškimų kalba ir rašyba netaisyta.)

ČIURLIONIO
NAUJAUSIOS
PLOKŠTELĖS

Dievui ir tėvynei, Lietuvių tautinio meno ansamblis Čiurlionis gieda lietuviškas komp. A. Mikulskio mišias bei giesmes su kanklių orkestro palyda. 8.00.

Skamba skamba kanklės, tautinio meno ansamblio Čiurlionis kanklių muzika. Solo dainuoja I. Grigaliūnaitė. 7.00.

Vaidilų kanklės, Lietuvių tautinio meno ansamblio Čiurlionis kanklėmis įgauta 10 melodijų. Dalyvauja solistė I. Grigaliūnaitė. 7.00.

Persiuntimui pridedama 1 dol.

Šios bei kitos lietuviškos plokštelės, suvenyrai, knygos gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

BALTIC HOLIDAYS
COME TO LITHUANIA IN 1979

JOIN US AND FULFILL A DREAM
THAT WILL HAVE ENDLESS MEMORIES

COST

DEPART	RETURN	GROUP 30	G.I.T.	CITIES AND NIGHTS
Dec. 22	Jan. 5	\$1049.00 (APEX FARE)		Vilnius 5, Warsaw 3, Leningrad 3, Moscow 2
March 5	March 15	\$779.00	\$849.00	Vilnius 5, Warsaw 2
March 22	March 31	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
April 12	April 21	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
April 23	May 3	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Warsaw 2
May 3	May 12	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
May 14	May 24	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Warsaw 2
May 24	June 2	\$899.00 (Group 30 fare)		Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
June 14	June 23	\$899.00 (Group 30 fare)		Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
June 26	July 10	\$1249.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Warsaw 5, Kiev 3
July 04	July 19	\$1199.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Riga 3, Leningrad 3, Moscow 2, Copenhagen 1
July 24	Aug. 07	\$1249.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Rome 5, Moscow 3
Aug. 08	Aug. 24	\$1199.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Riga 3, Leningrad 3, Moscow 2, Copenhagen 1
Aug. 21	Sept. 05	\$1249.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Warsaw 5, Kiev 3, Copenhagen 1
Sept. 06	Sept. 15	\$849.00 (Group 30 fare)		Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
Sept. 20	Sept. 29	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
Oct. 15	Oct. 25	\$779.00	\$849.00	Vilnius 5, Warsaw 2

TOURS INCLUDE FULL DAY EXCURSION TO KAUNAS AND HALF DAY TRIP TO TRAKAI

CONTACT: JONAS ADOMĖNAS,
Tour Manager

TRANS INTERNATIONAL TOURS, LTD.

535 Fifth Avenue
New York, N.Y. 10017
212 697 7257

Group 30 fare must have 30 or more participants

1979 LIETUVA IR ROMA 1979

specialiai planuotos kelionės jūm ir jūšų šeimai

UNION TOURS

kvalifikuoti kelionių vadovai nuo 1931

IŠVYKSTAMA	GRIŽTAMA	MIESTAI IR NAKTYS	PILNA KAINA
gegužės 09	gegužės 17	Vilnius 5, Maskva 2	\$ 876.00
birželio 13	birželio 21	Vilnius 5, Maskva 2	\$ 926.00
rugsėjo 19	rugsėjo 27	Vilnius 5, Maskva 2	\$ 876.00
Pridedama \$3.00 mokesčių			
liepos 04	liepos 18	Vilnius 5, Maskva 2, Roma 6	\$ 1,420.00
rugpiūčio 15	rugpiūčio 29	Vilnius 5, Maskva 2, Roma 6	\$ 1,420.00

- *kaina asmeniui, dviem kambarių: pagal GIT oro linijų kainas: mažiausiai 30 asmenų grupė — pagal valdžios pakeitimą ar aprovimą
- *kelionės palydovas su kiekviena grupe
- *galima vykti iš Vakarų pakraščio, Vidurio Vakarų ar Kanados
- *adedame pavieniam turistam į Lietuvą: atkvičiam gimines į JAV lankymosi vizos Lietuvon
- *Liepos 4 ir rugpiūčio 15 ekskursijų keleviai Romoje bus priimti Šv. Tėvo Jono Pauliaus II audiencijoje. Rugpiūčio 15 d. grupel vadovaus prof. J. Stukas.

Rezervacijos ir informacijos:

UNION TOURS
6 East 36th Street
New York, N.Y. 10016
(212) 679-7878

Vietos ribotos
rezervuokite anksti

SAS

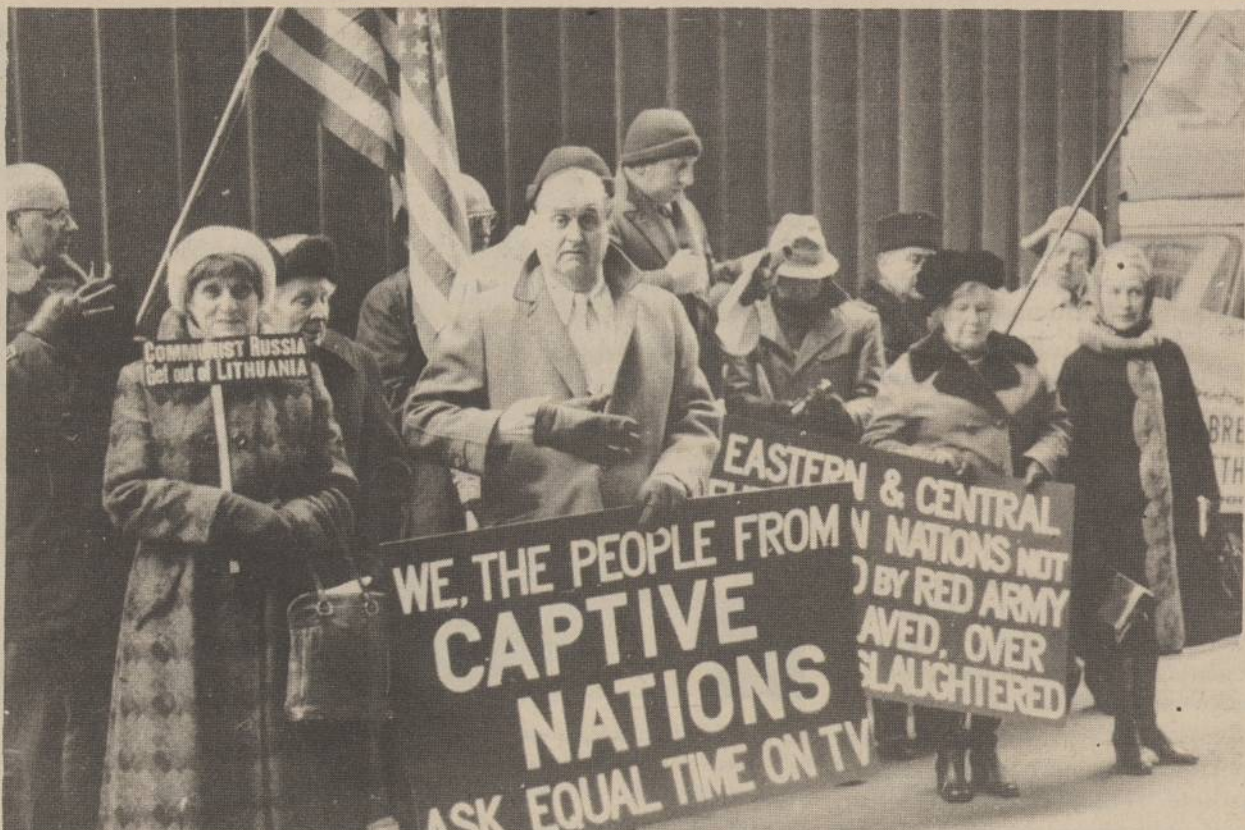
SCANDINAVIAN AIRLINES

MES SVEIKINAME VILNIAUS UNIVERSITETĄ 400 M. SUKAKTIES PROGA

Iš Lietuvos Katalikų Mokslo Akademijos gyvenimo

Akademija 1978 metais išleido 4 veikalus: K. Avižonio Rinkinių raštų II tomą, A. Maceinos Filosofijos kilmę ir prasmę, Z. Ivinskio Lietuvos istoriją, Fontes Historiae Lituaniae II tomą. Jau spausdinamos keturios knygos: A. Salio Rinkinių raštų I tomas, V. Kulboko Lietuvių literatūrinė kritika tremtyje, Suvažiavimo darbų IX tomas, Metraščių VI tomas. Jau paruošta spaudai Pr. Gaidos Nemarusis mirtingasis — arkivysk. Teofilus Matulionis, J. Ereto Valančiaus šviesa už marių (Pr. Juro ir jo bendrininkų gyvenimas ir veikla). Spaudai ruošiamas K. Avižonio Rinkinių raštų III tomas, vysk. K. Paltaroko redaguota Panevėžio vyskupijos istorija, J. Ostremskio Lietuvių kalbos gramatikos trys tomai. Akademija knygom leisti ieško mecenatų.

Naujais nariais į L.K. Mokslo Akademiją centro v-bos posėdy gruodžio 5 priimti: inž. Juozas Rygelis (Kinnelon, N.J.), prof. kun. Antanas Rubšys (Bronx, N.Y.), prof. dr. Regina Siniūtė-Ayre (New York, N.Y.). Akademijos centro valdyba

Pavergtų Tautų demonstracijos prie Manufacturers Hanover Trust banko New Yorke vasario 9, kam bankas finansavo sovietinio filmo "The Unknown War" rodymą televizijoje. Nuotraukoje matome lietuvių grupės dalį. Iš k. Irena Banaitienė, Mečys Razgaitis, per mikrofoną kalba Pavergtų Tautų pirmininkas Horst Uhlrich. Prie plakato stovi Pabaltijo Moterų Tarybos pirmininkė Helga Ozolinš, latvė, ir Malvina Klivečkienė. Nuotr. Antaninos Binkins

Auka paremk lietuvišką spaudą, ypač Darbininką

PADĖKA

Mūsų mylimas vyras ir tėvas

**A.A.
JONAS TUTINAS**

staiga mirė 1979 sausio 5. Palaidotas iš Šv. Jurgio bažnyčios Cypress Hills kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame gliminėms, draugams, Tėvams Pranciškonams ir visiems atsilankiusiems koplyčioje, dalyvavusiems bažnyčioje pamaldose ir palydėjusiems velionį į amžino poilsio vietą.

Dėkojame visiems pareiškusiems užuojautą žodžiu, laiškais ir spaudoje. Gill padėka už užprašytas Šv. Mišias, atsiųstas gėles ir aukas Kultūros židiniui, Tėvams Pranciškonams bei Tautos Fondui.

Nuoširdus ačiū dr. E. Noakui už atsisveikinimo pravedimą. Dėkojame už pasakytus atsisveikinimo žodžius: savanorių kūrėjų atstovui kpt. J. Klaunei, šaulių atstovui V. Butkiui, LB atstovui inž. V. Radzivilui, Perkūno choro atstovui V. Daugirdui, karių Ramovės atstovui dr. E. Noakui ir Tėvui Pljui Šarpičui, OFM, už palaiminimą. Ačiū šaulių atstovams apdengusiems karstą tautine vėliava; ypač dėkojame K. Bačauskui už vėlavos parūpinimą.

Širdingas ačiū Perkūno chorui už gledojimą koplyčioje. Dėkojame Tėvui Pauliui Baltakiui, OFM, ir kun. Bruno Kruzui už maldas koplyčioje. Už gedulingų mišių apeigas ir palydėjimą į kapines dėkojame kun. B. Kruzui, Tėvui P. Baltakiui, OFM, ir Tėvui Klemensui Žalaliui, OFM.

Didelis ačiū ponams Steponiams ir Onutei Dzataveckai už skanias, gražiai paruoštas polaidotuvinius pietus. Dėkojame mielai Marytei Šalinskienai už rūpestingą ir gražų patarnavimą.

Širdinga padėka mylimai sesutei dr. Stasei Bobelienai ir šeimai už paguodą ir globą sunkiose liūdesio dienose.

Visiems ir kiekvienam asmeniškai mūsų gili padėka.

Nullūdę:

Eleonora, Bernadeta ir Petras Tutinai

Brangiai Motinai

MARIJAI SADNICKIENEI

mirus, mūsų narę Angelę Jonynienę ir visą velionės šeimą nuoširdžiai užjaučia

LMK Federacijos
New Haveno Klubas

A.A.

KĖSTUČIUI SLAVINSKUI

mirus, jo brolių dr. Vytautą Slavinską ir visus artimuosius giliai užjaučia

Irena ir Stasys
Giedrikis

A.A.

JUOZUI KARDASKUI

Lietuvoje mirus, liūdinčių brolių kun. Antaną Kardą ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Mykolas ir Eufemija Cibai

Ivanauskų sukaktis

Dorchesterį gyveną Adolfas ir Veronika Ivanauskai sausio 27 atšventė vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį. Tą dieną šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje jų intencija buvo aukojamos mišios ir atnaujinami moterystės pažadai. Mišias aukojė Veronikos Ivanauskienės brolio sūnus kun. Juozas Freitikas iš Cambridge. Sukaktuvininkam buvo įteikta tradicinė simbolinė nedidelė lazda. Per mišias solo gražiai giedojo Ivanauskų dukraitė Marytė Bizinkauskaitė.

Didelės vaišės sukaktuvininkam buvo surengtos Lietu-

vių Piliečių d-jos didžiojo salėje. Dalyvavo parapijos klebonas kun. Antanas Baltrušūnas, kun. Juozas Freitikas, Ivanauskų dvi dukros: Veronika Bizinkauskienė, kuri yra gailestingoji sesuo, su vyru ir vaikais, Nukryžiuotojo Jėzaus vienuolijos seselė Elenytė, kuri irgi yra gailestingoji sesuo, sūnus inž. Vytautas su visa šeima ir apie 150 Ivanauskų draugų ir artimų bičiulių. Ivanauskai turi 9 vaikaičius ir jie visi dalyvavo.

Iškilių metu kalbėjo parapijos klebonas kun. Baltrušūnas, kun. Freitikas, So. Bostono Lie-

tuvių Piliečių dr-jos pirm. inž. A. Čaplikas, Moterų Federacijos Bostono klubo vicepirm. A. Moriarty, inž. Mikalauskas, dr. Mikal, Vyt. Stelmokas, dukters ir daugybė kitų. Viskam vadovavo Danielius Averka.

Besivaikšinant gerom vaišėm, grojo puikus orkestras.

Visiem giminėm ir draugam gražiai padėjo Adolfas ir pabaigoj Veronika Ivanauskai.

Ivanauskų šeima ir šių eilučių autorius pažįsta jau arti 30 metų. Tai labai puiki ir miela šeima. Jie tur būt ne tik neturi, bet ir neturėjo priešų, o tik draugus. Veronika Ivanauskienė, nors atšventė 50 metų vedybinio gyvenimo sukaktį, yra veikli lietuvių visuomeniniame gyvenime. Ji yra Moterų Fede-

racijos narė, įmatom nuoširdžiai dirbančią veik visuose lietuviškuose renginiuose. Šios sukakties proga Ivanauskai labai nuoširdžiai dėkojo visiems juos prisiminusiems. Mes linkim jiems sulaukti ir deimantinės sukakties.

Pirmadienį, sausio 29, Jėzaus Nukryžiuotojo vienuolyno koplyčioj Brocktone dukters seselė Elenytė iniciatyva surengtas dar vienas vedybų pakartojimas su mišiomis, kurias aukojė brocktonietis kunigas.

Linkim Ivanauskam Dievo palaimos ir stiprios sveikatos. P. Ž.

Jonas Obelinis

ST. PETERSBURG, FLA.

Floridos Amerikos Lietuvių klubo nauja valdyba išrinkta sausio 13: pirm. K. Jurgėla, vicepirm. K. Urbšaitis, sekr. K. Grigaitis, finansų sekr. R. G. Jasinskienė. Valdyba kasininko pareigom kooptavo A. Plepį. Direktoriai: K. Vaičaitis, D. Štaupienė, A. Kamienė, dr. B. Zelibienė, A. Budrikis, J. Pupelienė, V. Kriaučiūnas. Revizijos komisija: L. Kačinskas, J. Žvynys, K. Kleiva. Su buvusia valdyba atsisveikinimas ir su nauja susipažinimas įvyko sausio 21. Išeinantį padėjo ir naujus pristatė abiejų valdybų pirm. K. Jurgėla. Meninę programą dalį atliko G. Jezukaitienės vadovaujamas sekstetas. B. Zelibienės paruoštą humoro vaizdelį iš klubo gyvenimo suvaidino M. Krasauskas, padedant I. Račinskienei.

Rašytojo Algirdo Landsbergio vieno žmogaus teatrą klubas surengė sausio 24. Dalyvavo 100 su viršum žmonių. Po humoristinio įvado rašytojas skaitė ištraukas iš savo kūrinių: "Penki stulpai turgaus aikštėj", "Barzda", "Šventasis narvas", "Paskutinis piknikas" ir kt.

BOSTONO ŽINIOS

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos susirinkime vasario 3 paskaitininkas Jonas R. Skardis, N.D.A. c., acupuncturistas, kalbėjo apie Rytų mediciną. Prelegentas paskutinius penkerius metus dirba Comprehensive Medical Services įstaigoj Newton Centre, Mass. Rytų medicina skirstoma į keturias dalis: gydymas maistu, acupunktura, žolėmis ir masažu. Po įdomios paskaitos buvo daug klausimų, į kuriuos prelegentas noriai atsakinėjo. Po paskaitos vyko vaišės.

Lietuvos vyčių 117 kuopa yra gana veikli Bostone. Ją sudaro senjorai vyčiai, vyčiai ir jaunieji. Senjorai yra nuo 31 metų amžiaus. Jei nori, jie gali pasilikti ir reguliariais nariais.

Vasario 11 buvo senjorų susirinkimas, kurį pradėjo pirmininkas Aleks Akuls (Akulevičius). Maldą sukalbėjo Joe White. Iš

pranešimų paaiškėjo, kad Lietuvos nepriklausomybės šventės proga Altai paskyrė 25 dol. Stipendijų fonde turima 550 dol.

Senjorų kuopa turi 86 narius. Lionginas Švelnis ir Danielius Averka perskaitė centro atsiųstus raštus. Kiek ilgiau sustota ties lietuvių kalba. Pasisakyta už platesnį lietuvių kalbos vartojimą. Pasirodė, kad Bostono Altos skyriuje vyčiai turi net tris narius.

Lietuvos nepriklausomybės minėjime vyčiai dalyvauja su vėliava. Lietuvos nepriklausomybės šventės proga vyčiai raginami rašyti laiškus savo kongresmanam, senatoriam dėl Lietuvos kankinių Gajausko ir Petkaus. Taip pat raginama rašyti laiškus Amerikos prezidentui, valstybės sekretoriui ir senatoriam, kad Amerika nedalyvautų 1980 metų olimpijadoj, kuri bus Maskvoj, nes rusai persekioja disidentus ir tikinčiuosius.

Šv. Kazimiero minėjimą rengia kovo 4. Mišios bus 10:15 val. Šv. Petro lietuvių bažnyčioj. Po mišių pusryčiai ir minėjimas. Kalbą pasakys P. Žičkus. Po minėjimo vyčiai ten pat turės ir savo susirinkimą.

Senjorai vyčiai yra beveik visi čia gimę ir užaugę, nėra matę Lietuvos. Dauguma dar gerai kalba lietuviškai. Tarp savęs jie visi gerai sutaria ir bendrauja.

Vlado Putvinskio, šaulių įkūrėjo, 50 metų mirties sukaktis minima kovo 4 d. 3 v. popiet Tautinės Sąjungos salėj. Rengia Bostono šauliai.

Kaziuko mugė bus kovo 11 Liet. Piliečių Draugijos salėj. Rengia Baltijos ir Žalgirio tuntai.

Minkų radijo valandėlės 45 metų sukaktis minima kovo 25 Liet. Piliečių draugijos salėj.

Gintaro paroda, rengiama Tautodailės Instituto, bus balandžio 1. Paskaitą skaitys B. Saldukiene iš Washingtono.

Laisvės Varpo pavasarinis koncertas bus balandžio 22.

Solisto Benedikto Povilavičiaus rečitalis bus gegužės 6 Liet. Piliečių draugijos salėj So. Bostone.

BOSTON, MASS. — WNSR 1360 bangos sekm. nuo 1 iki 1:30 val. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

LAISVĖS VARPAS
Sėkmadienis
11:30-12:00 val. 1430 banga iš WWEL
12:10—1:00 val. 1460 banga iš WBET
Vedėjas Petras Viešins
173 Arthur St., Brockton, MA 02402
Telef. (617) 586-7209

"Amber Holidays"

1979 M. EKSORSIJOS Į LIETUVĄ ŽEMIAUSIOMIS KAINOMIS

VIENOS SAVAITES: Maskva/Vilnius/Leningradas

Kovo 19	— \$725.00	birželio 7	— \$859.00
balandžio 11 ir 25	— \$795.00	liepos 12 ir rugpjūčio 2	— \$865.00
gegužės 2 ir 9	— \$829.00	rugsėjo 19 ir rugsėjo 26	— \$829.00
gegužės 16	— \$839.00	spalio 10	— \$829.00

DVIEJŲ SAVAITIŲ

birželio 7	— Maskva 1, Vilnius 5 ir 6 dienos Vakarų Europoje: Viena, Miunchenas, Koelnas, Briuselis — \$1399.00
birželio 20	— Leningradas 2, Vilnius 5, Riga 2, Maskva 2, Helsinkis 2 — \$1189.00

liepos 12	— Maskva 1, Vilnius 5 ir 6 dienos Vakarų Europoje: Viena, Miunchenas, Koelnas, Briuselis — \$1399.00
-----------	--

rugpjūčio 2	— Maskva 1, Vilnius 5 ir 6 dienos Vakarų Europoje: Viena, Miunchenas, Koelnas, Briuselis — \$1399.00
-------------	--

rugpjūčio 8	— Leningradas 2, Vilnius 5, Riga 2, Maskva 2, Helsinkis 2 — \$1189.00
-------------	---

VISOS GRUPĖS aplankys KAUNĄ IR TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

GRUPĖSE VIETŲ SKAICIUS RIBOTAS —

PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU.

Trans-Atlantic Travel Service, Inc.

393 West Broadway, P. O. Box 116

South Boston, Ma. 02127, Tel. (617) 268-8764

Trans-Atlantic Travel Service, Inc., vidaus ir užsienio kelionių agentūra, jau nuo 1960 metų SEKMINGAI organizuoja visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Istaigai vadovauja: ALDONA ADOMONIS IR ALBINA RUDZIŪNAS.

Prices are based on double occupancy and are subject to changes and/or Government approval.

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Šį savaitgalį Kultūros Židiny: vasario 24, šeštadienį, užgavėnių kaukių balius. Rengia New Yorko ateitininkai.

Užgavėnės — vasario 27. Penų diena — vasario 28.

Kaziuko mugė, rengiama New Yorko skautų, bus kovo 4. Mugė įrengiama jau kovo 3.

Žuvautojų ir medžiotojų klubas Aras kovo 11 Kultūros Židinio mažojoje salėje rengia savo nariam vakariene.

Liet. Kat. Moterų Kultūros Draugija kovo 18 Kultūros Židinyje rengia dviejų knygų pristatymą: kun. Antano Rubšio — Raktas į Naująjį Testamentą (apie jį kalbės jo kurso draugas Tėvas Kornelijus Bučmys, OFM) ir kun. Stasio Ylos — Lietuvių šeimos tradicijos (apie ją kalbės Bronius Balčiūnas). Kun. A. Rubšys dar rodys skaidres iš savo kelionės po Šventąją Žemę. Po visos programos — kavutė.

Jaunimo pamaldos Kultūros Židinyje bus kovo 4 prieš Kaziuko mugę.

Aukuras, Hamiltono dramos teatro sambūris, atvyksta į New Yorką ir balandžio 8 suvaidins komediją "Ponios Dulskienės moralė". Vaidinimas bus Kultūros Židinyje 3 v. popiet. Rengia Neringos ir Tauro skautų tuntai, vyr. skaučių židiny Vilija ir skautams remti komitetas.

Jonas Rūtenis, kuris dabar gyvena Cape Code, vasario pradžioje su žmona buvo atvykęs į New Yorką ir svečiavosi pas savo seserį Oną Osmolskiene. Jis padėjo įrengti dešimtąją dailės parodą. Į Cape Codą išvyko vasario 12.

Demie Jonaitis vasario 11 į savo namus Woodhavene buvo sukvietusi svečių pasidžiaugti filatelistų draugijos išleista gražia knyga "Postage Stamps of Lithuania". Jinai yra viena iš knygų redaktorių.

Didelė sniego audra palietė New Yorko miestą ir visą Atlantą pakraštį naktį iš sekmadienio į pirmadienį. Pirmadienį, vasario 19, buvo Washingtono gimtadienis, nedarbo diena, kada didžiosios krautuvės skelbia atpigintą prekių pardavimą. Dabar dėl sniego gausos visa prekyba labai sumažėjo, o kai kur net visai sustojo.

Iš N.Y. Lietuvių Dailininkų Sąjungos veiklos

New Yorko Lietuvių Dailininkų Sąjungos metinis narių susirinkimas buvo vasario 4, sekmadienį, Kultūros Židinyje. Susirinkimui pirmininkavo pats pirmininkas Jonas Rūtenis. Protokolą surašė Vytautas Sakalauskas.

Kalbėta einamaisiais Sąjungos reikalais, apie narių mokesčių, apie skaidrių rodymą publikai. Iš pranešimo paaiškėjo, kad Sąjungoje yra 32 pilnateisiai nariai. Iš jų 20 gyvena New Yorko apylinkėje. Kiti gyvena kiek toliau. Trys yra net Massachusetts valstijoje.

Valdyba pasveikino Adomą Varną jo 100 metų gimimo sukties proga.

Kalbant apie ateities veiklą, pasisakyta, kad reikia surengti platesnį Adomo Varno minėjimą ir išryškinti jo įnašą į lietuvių dailę, ypač nepriklausomybės pradžioje. Toks jo pagerbimas ir minėjimas turėtų būti surengtas dar šį pusmetį.

Šiemet sueina 75 metai Viktorui Vizgirdai. Nutarta rudenį surengti jo parodą Kultūros Židinyje. Sąjungos narių paroda buvo 1977. Šiemet nutarta tokios parodos nerengti.

Susirinkime dalyvavo 12 asmenų, atsilankė ir naujos narės

Slidinėjimo išvyka, rengiama Maironio lituanistinės mokyklos tėvų komiteto, bus šį savaitgalį, vasario 24 ir 25. Vyksta į tradicinę slidinėjimo vietą Cortina Valley, Haines Falls, N.Y. Išvykai vadovauja Vladas Sidas.

Maironio lituanistinėje mokykloje vasario 24, šį savaitgalį, pamokų nebus, nes yra kuro taupymo savaitė.

Dr. Jadvyga Urbonavičiūtė po operacijos sveiksta Cabrini Medical Center ligoninėje Manhattan dr. A. Snieškos priežiūroje.

Audronė Butkutė, jauna solistė, pastoviai dainuojanti Apreiškimo parapijos chore, savo dainavimu pajvairins šių metų madų parodą, kuri bus gegužės 6 Kultūros Židinyje. Rengia Balfo 100-tasis skyrius.

Adolfas Sheputis mirė prieš 20 metų. Jis buvo gerai pažįstamas šios apylinkės lietuviams, bet ypač jo globą ir paramą patyrė naujai atvykusieji. Sheputių namai Brooklyne buvo lyg kokia pareinamoji stovykla naujai atvykusiems lietuviams. Už jo sielą mišios bus aukojamos vasario 25, sekmadienį, 11 val. sumos metu Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Draugai ir pažįstami prašomi dalyvauti pamaldose ir už jį pasimelsti.

Dail. Vladas Vijeikis buvo atvykęs į dešimtąją dailės parodą, buvo premijom skirti juri komisijos pirmininkas, pats dar davė 100 dol. premijai. Buvo sustojęs pas dail. Česlovą Janušą ir drauge aplankė savo pažįstamus. Kadaiše jis yra gyvenęs New Yorke. Į Chicagą išskrido vasario 12.

Iš Metropolitan operos rūmų New Yorko vasario 24, šį šeštadienį, 1 val. popiet New Yorko laiku bus transliuojama per radiją Verdi opera Don Carlo. Diriguoja Levine. Pagrindiniai solistai: Scotto, Horne, Giacomini, Milnes, Ghiaurov, Morris, Mitchell, Norden, Anthony.

P. J. Montvila, gyvenęs Putnam, Conn., Matulaičio poilsio namuose, patikslina jo atsiųstą į Darbininko Nr. 6 išspausdintą žinutę. Arkivysk. Matulaičio vardo namuose gyvena 110 senelių. Namų viršininkė yra sesuo Aloyza.

— Albina Ambraziejus-Vance ir Irena Nemickienė-Vakselytė. Nare į Sąjungą priimta Gražina Sakalauskienė.

Po susirinkimo buvo kavutė. Visi turėjo progos dar valandėlę pabendrauti. (p.j.)

IŠ LIETUVOS VYČIŲ VEIKLOS

12 kuopa minėjo Lietuvos nepriklausomybės šventę

Lietuvos vyčių 12 kuopa vasario 4 paminėjo Lietuvos nepriklausomybės šventę. Aušros Vartų bažnyčioje 11 val. buvo mišios, kurias aukėjo klebonas kun. Jurgis Gurinskas. Jam asistavo diakonas Vincent Kuldoshes Mascola.

Po to buvo kavutė, kurią paruošė Remeikos ir kiti kuopos nariai. Programa pradėta malda ir vyčių himnu. Savo kalboje Helen Shields pabrėžė, kad Lietuvos laisvė daug priklauso nuo Amerikos lietuvių veiklumo. Šiuos 1979 metus Jungtinės Tautos paskelbė tarptautiniais vaikų metais. Ta proga Mary York paskaitė ištrauką iš Liet. Kat. Bažnyčios Kronikos, kaip

Antanas ir Jadvyga Vytuviai, gyv. Woodhaven, N.Y., atnaujindami Darbininko prenumeratą, pridėjo spaudai stiprinti dar 37 dol. Darbininko administracija dosniam rėmėjui nuoširdžiai dėkoja.

Juozas W. Allen iš Whippany, N.J., gavęs susipažinimui Darbininką, juo susidomėjo ir užsisakė Darbininką dvejiems metams. Taip pat pridėjo 25 dol. auką. Nors būdamas 85 m. amžiaus, gyvai domisi lietuviška veikla, lietuviška spauda ir lietuviškomis knygomis. Spaudos rėmėjui linkime sveikatos ir stiprybės.

Lietuvos nepriklausomybės šventės proga vasario 18 pamaldos buvo Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Organizacijos dalyvavo su vėliavomis. Lietuvos gen. konsulas A. Simutis kalbėjo koncelebracinių mišių metu ir palietė religijos padėtį Lietuvoje. Minėjimas įvyko 3 v. popiet Kultūros Židinyje. Kalbą pasakė Vytautas Smetona iš Clevelando. Mario Cuomo, New Yorko valstybės gubernatoriaus pavaduotojas, nedalyvavo. Paskelbta, kad jis susirgo. Dalyvavo keleta žmonių iš New Yorko valstybės legislaturės ir iš New Yorko miesto valdybos. Paskaitytos išleistos proklamacijos. Antroje programos dalyje skambino pianistė Dalia Sakaitė ir šoko N.Y. tautinių šokių ansamblis Tryptinis. Aukų surinkta 2400 dol.

Dešimtai dailės parodai rengti komitetas posėdžiauja vasario 22, ketvirtadienį, Kultūros Židinyje, 8 v.v. Bus padarytos finansinės apyskaitos. Parodos rengėjai, LB New Yorko apygardos valdyba, pastaraisiais metais vis turėjo nuostolių. Šiemet buvo griebtasi priemonių, kad paroda nebūtų nuostolinga.

NAUJAUSI LEIDINIAI

Aleksandras Pakalniškis, Studento dienoraštis. 284 pusl. Lengvo stiliaus skaitymai. Kaina 5 dol.

Mirga Girniuvienė, Senojo bokšto paslaptis. 150 pusl. Skaitymai vaikams. Iliustruota. Kaina 4 dol.

Jonas Balys, Lietuvių kalendorinės šventės. Lietuvių tautosakos lobynas VII. Tautosakinė medžiaga ir aiškinimai. 160 pusl. ir 10 pusl. iliustracijų. Kaina 6 dol.

V. Pietario Algimantas. Istorinė apysaka. Pirmoji ir antroji dalis vienoje knygoje. 9 dol.

VI. Šlaitas, Nesu vėjo malonėje. Poezijos rinkinys su kietais viršeliais. Kaina 5 dol.

Jonas Narbutas, Sportas Nepriklausomoje Lietuvoje. Antra dalis (1937-1940). 445 pusl. Gausiai iliustruota. Kaina 9 dol.

Metų laikai. Muz. G. Gudauskienės dainų ciklas su gaidomis. 2.50.

Giedra Gudauskas. Variations for piano on Lithuanian Folk Theme. Kaina 3 dol.

Persiuntimui pridėdama 50c. Šios bei kitos lietuviškos knygos ir lietuviškos muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje. 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Lietuvoje varžoma vaikų religinė laisvė mokykloje. Iš plokštelės išklaustyta Maironio eilėraštis "Šatrijos kalnas". Deklamavo Liudas Noreika.

Barbara Yurkus, Valterio ir Helen Yurkus dukra, parašė straipsnį, kurį paskaitė jos motina. Straipsnyje ji džiaugiasi būdama Amerikos lietuvaite, nes lietuviai yra šilti ir draugiški žmonės.

Susirinkusius pasveikino ir Philip Skabeikis, centro valdybos pirmininkas. Jis/pranešė, kad Amerikos vyskupai ryšium su Lietuvos nepriklausomybės diena paskelbė visoje Amerikoje maldos dieną už kenčiančią Lietuvą. Padainuota ir dainų, kuriomis pianu pritarė parapijos vargonininkas, muzikas Mykolas Cibas. Susirinkę padainavo Lietuvai brangi ir Leiskit į tėvynę. Minėjimas baigtas malda ir Lietuvos himnu.

Millie Pietz

Demonstracijos prie Manufacturers Hanover Trust banko New Yorke, kam bankas finansavo sovietinio filmo "The Unknown War" rodymą televizijoje. Demonstracijos buvo vasario 9. Nuotraukę matome fotografę Antaniną Binkins, Peter Wytenus, Jona Klivečką. Nuotr. V. Maželio

Nauja skulptūra pakabinta Kultūros Židinio vestibulyje, ten, kur drabuzinė; pakabinta prie mažosios salės sienos. Ją sukūrė žinomas mūsų skulptorius Vytautas Kašuba ir vadina si Vaisvilkas. Inicijatyvos ėmėsi kun. St. Yla, kuris mėgsta Lietuvos karalių Mindaugą ir jo laikus. Vaisvilkas gi buvo Mindaugo sūnus. Kai Mindaugą nužudė, jis buvo Graikijoje vienuolyne. Grįžęs į Lietuvą, Voluinės kunigaikščio remiamas, pasidarė Lietuvos valdovu (1265). Jam priešinosi tik žemaičiai. Po trejų metų (1268) atsiskė nuo sosto ir Lietuvą valdyti pavedė savo sesers vyrui Švarnui. Pats Vaisvilkas grįžo į vienuolyną. Voluinės kunigaikštis Levas, norėjęs pats valdyti Lietuvą, didžiai supyko, Vaisvilką pasikvietė į svečius ir jį nužudė. (A. Šapokos Lietuvos istorija, 61 psl.) Šiaip Vaisvilkas kaip ir nežinomas ir niekuo nepasižymėjęs. Šios skulptūros mecenatais yra: kun. St. Yla, kun. V. Dabušis, kun. M. Cyvas, kun. J. Ruokis.

Auka paremk lietuvišką spaudą, ypač Darbininką.

Dr. Kęstutis J. Valiūnas, išbuvęs Vliko pirmininku 12 metų (keturias kadencijas), dabar traukiasi iš pirmininko pareigų. 1966 jis pirmininko pareigas perėmė iš Vaclovo Sidzikausko. Būdamas pirmininku, jis daug keliavo, aplankė P. Ameriką, Australiją, Azijos kraštus, Europą, visur keldamas Lietuvos bylos klausimą, ieškodamas Lietuvai draugų. Nuotraukoje matome jį atidarant vieną Vliko seimą Chicagoje. Gaila, kad, jam besitraukiant, Vlikas įstrigo į sunkumus, kurie mažina Vliko autoritetą ir net jį grąiauna. Nuotr. V. Noreikos

UŽGAVĖNIŲ KAUKIŲ BLYNŲ

BALIUS

Vasario 24 Kultūros Židiny Pradžia 8 v.v.

Gros populiarus Belle Terre orkestras

Bus gausios, namuose gamintos vaišės kartu su tradiciniais užgavėnių blynais

Įėjimas Suaugusiems — 12.50 dol.
*Moksleiviams ir studentams — 7.50 dol.

Stalai iš anksto užsisakomi pas:

S. Bobeliene — (212) 647-6637
J. Norviliene (212) 827-2629

Loretą Vainienę (516) 261-3780

Joną Vainių (212) 847-2686

(moksleiviai ir studentai)

Tradicinį balių rengia ir visus atsilankyti kviečia

NEW YORKO ATEITININKAI

